

Załącznik nr 3

do wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego

AUTOREFERAT
przedstawiający opis kariery zawodowej, dorobku
oraz osiągnięć w pracy naukowo-badawczej

dr Katarzyna Stabryła-Chudzio

Kraków 2024

Spis treści

1.	Dane podstawowe.....	3
2.	Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.....	3
3.	Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.....	5
3.1.	Przebieg zatrudnienia w podstawowym miejscu pracy.....	5
3.2.	Pozostałe aktywności zawodowe.....	5
4.	Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).....	7
4.1.	Główne osiągnięcie stanowiące znaczny wkład autora w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse.....	7
4.1.1.	Tytuł osiągnięcia naukowego.....	7
4.1.2.	Uzasadnienie podjęcia tematu badawczego.....	7
4.1.3.	Wcześniejsze badania w obszarze wybranego/podjętego tematu badawczego.....	8
4.1.4.	Cele, hipotezy badawcze i metody badawcze.....	11
4.1.5.	Omówienie struktury i treści monografii.....	13
4.1.6.	Uzyskane wyniki.....	15
4.1.7.	Wkład w dyscyplinę ekonomia i finanse.....	20
4.2.	Pozostałe osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład autora w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse.....	24
4.2.1.	Syntetyczna charakterystyka dorobku.....	24
4.2.2.	Obszary prowadzonych badan.....	26
5.	Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.....	44
5.1.	Staże naukowe i współpraca z innymi ośrodkami.....	44
5.2.	Inna aktywność naukowa.....	48
5.3.	Udział w konferencjach naukowych.....	49
5.4.	Projekty naukowo-badawcze.....	49
6.	Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.....	51
6.1.	Działalność w obszarze dydaktyki.....	51
6.2.	Działalność organizacyjna.....	57
6.3.	Popularyzacja nauki i współpraca z otoczeniem gospodarczym.....	60
7.	Nagrody i odznaczenia.....	61
	Literatura przywołana w autoreferacie.....	63
	Spis tabel.....	65

1. Dane podstawowe

Katarzyna Stabryła-Chudzio

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa

Instytut Finansów

Katedra Finansów i Polityki Finansowej

ul. Rakowicka 27

31-510 Kraków

Adres korespondencyjny:

ul. M. Karłowicza 14/38; 30-047 Kraków

e-mail: stabrylk@uek.krakow.pl

ORCID: 0000-0001-9975-1899

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

- 2008
- Dyplom doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii nadany uchwałą Rady Wydziału Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie z dnia 7 lipca 2008 r.
- Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Wydział Finansów
- Rozprawa doktorska pt. *Rola budżetu Unii Europejskiej w integracji społeczno-gospodarczej*
- Promotor – Prof. dr hab. Stanisław Owskiak
- Recenzenci – Prof. dr hab. Dorota Czykier-Wierzba (Uniwersytet Gdański), dr hab. Józefa Gniewek, prof. UEK (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)
- 2001
- Dyplom ukończenia studiów magisterskich
- Akademia Ekonomiczna w Krakowie (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), Kierunek: Finanse i Bankowość, Specjalność: Finanse Publiczne
- Temat pracy magisterskiej: *Analiza porównawcza systemu podatków i opłat lokalnych w Polsce i we Francji*
- Promotor – Prof. dr hab. Stanisław Owskiak

Dodatkowe dyplomy i certyfikaty:

marzec 2016	Prawo do tytułu Certified Research&Development Project Management Associate IPMA, Level D R&D Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie we współpracy z Instytutem Podstawowych Problemów Techniki PAN - Krajowym Punktem Kontaktowym Programów Badawczych UE, International Project Management Association Polska (IPMA Polska), Stowarzyszeniem „Edukacja dla Przedsiębiorczości” oraz uczelniami wchodzącymi w skład „Konsorcjum uczelni wyższych”
2012	Dyplom studiów podyplomowych w zakresie zarządzania projektem badawczym i komercjalizacji wyników badań (otrzymano prawo do tytułu Certified Project Management Associate IPMA Level D) Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Wydział Zarządzania
wrzesień 2003	Dyplom ukończenia kursu pedagogicznego dla nauczycieli akademickich w Studium Doskonalenia Pedagogicznego Akademii Ekonomicznej w Krakowie (obecnie Studium Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)
2001	Dyplom Francusko-Polskich Studiów Podyplomowych w Zakresie Administracji Publicznej i Zarządzania Terytorialnego Dyplom DESS (Diplôme des Etudes Supérieures Spécialisées en Management Territorial) Akademia Ekonomiczna w Krakowie (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), Université des Sciences et Technologies de Lille, Institut d’Administration des Entreprises

Znajomość języków obcych:

- język francuski (znajomość bardzo dobra, *Certificat pratique de français commercial et économique de la Chambre de Commerce et d’Industrie de Paris*),
- język angielski (znajomość bardzo dobra, *Certificate of the London Chamber of Commerce and Industry – English for Business*),
- język niemiecki (znajomość podstawowa, *Zaświadczenie ukończenia szóstego stopnia podstawowego w Goethe Institut*).

Obsługa komputera (Certyfikat udziału w kursie *Industrial and Financial Systems Applications*).

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

3.1. Przebieg zatrudnienia w podstawowym miejscu pracy

1.10.2008 - nadal	Adiunkt w Katedrze Finansów i Polityki Finansowej (pracownik badawczo-dydaktyczny) Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa (dawniej: Wydział Finansów), Instytut Finansów Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie Dodatkowa informacja: w okresie styczeń 2014 – grudzień 2014 – urlop macierzyński i rodzicielski
19.02.2001 – 30.09.2008	Asystent w Katedrze Finansów (Zakład Polityki Finansowej) Wydział Finansów Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
1.10. 2000 – 18.02.2001	Asystent-Stażysta w Katedrze Finansów Wydział Finansów Akademia Ekonomiczna w Krakowie (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)

3.2. Pozostałe aktywności zawodowe

luty 2013	Prowadzenie cyklu wykładów z przedmiotu <i>Budżet Unii Europejskiej</i> na studiach podyplomowych <i>Mechanizmy funkcjonowania strefy euro</i> na zlecenie Wyższej Szkoły Finansów i Prawa w Bielsku-Białej
luty 2012 – czerwiec 2016	Prowadzenie cyklu wykładów z przedmiotu <i>Zarządzenie finansami publicznymi</i> na kierunku <i>Politologia</i> na zlecenie Uniwersytetu Jagiellońskiego (Uniwersytet Jagielloński, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych, Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych) w roku akademickim 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, 2015/2016
2004 - 2012	Prowadzenie zajęć z zakresu Unii Gospodarczej i Walutowej w Wyższej Szkole Finansów i Bankowości w Krakowie na Podyplomowych Studiach Administracji Europejskiej. <i>Zarządzanie funduszami unijnymi</i>
kwiecień 2012	Prowadzenie cyklu wykładów z przedmiotu <i>Zarządzenie finansami w sektorze publicznym (budżet zadaniowy)</i> na

studiach podyplomowych *Rachunkowość i finanse* na zlecenie Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów, Ośrodek Zamiejscowy w Krakowie

kwiecień – lipiec 2010

Prowadzenie cyklu wykładów z przedmiotu *Finanse publiczne* na studiach podyplomowych *Zarządzanie jednostkami sektora finansów publicznych* na zlecenie Wyższej Szkoły Ekonomii i Informatyki z siedzibą w Krakowie

czerwiec 2010

Prowadzenie szkolenia *Performance budgeting: international experiences* oraz warsztatów *Preparation and formulation of Performance Budgeting statement* w zakresie zagadnień związanych z budżetem zadaniowym w ramach międzynarodowego szkolenia pt. *Performance Budgeting: Practical Aspects of the Planning, Implementation and Monitoring Process* zorganizowanego przez Europejski Instytut Administracji Publicznej

kwiecień – listopad 2009

Prowadzenie szkoleń dla pracowników administracji centralnej w zakresie zagadnień związanych z budżetem zadaniowym pt. *Budżet zadaniowy. Przykładowe rozwiązania zagraniczne* oraz *Podstawowe pojęcia związane z budżetem zadaniowym, zagadnienia metodologiczne i ekonomiczne. Budżet zadaniowy – doświadczenia międzynarodowe (Doświadczenia międzynarodowe w zakresie przygotowania i wdrożenia budżetu zadaniowego – przykład Francji)* (projekt nr 09 825 305, 09 825 404, 09 825 405, 09 825 406, 09 825 407, 09 825 409) zrealizowanych na zlecenie Fundacji Europejski Instytut Administracji Publicznej, Oddział w Polsce

październik 2008:

Prowadzenie szkoleń dla pracowników administracji centralnej w zakresie zagadnień związanych z budżetem zadaniowym pt. *Doświadczenia Komisji Europejskiej w formułowaniu mierników oraz z zakresu opracowywania budżetu UE. Wpływ budżetu zadaniowego na planowanie budżetu w układzie tradycyjnym* (projekt nr 08 825 209) zrealizowanych na zlecenie Fundacji Europejski Instytut Administracji Publicznej, Oddział w Polsce

kwiecień 2008

Przygotowanie i realizacja wykładów wraz z egzaminem końcowym z przedmiotu *Finanse Unii Europejskiej* na studiach podyplomowych *Skarbowość* na zlecenie Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa w Częstochowie (UoD/2008/31)

wrzesień 2007:

Udział w prowadzeniu szkolenia dla pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Środowiska -

Przygotowanie administracji rządowej do sporządzania zadaniowego planu wydatków na rok 2008 - zrealizowanego na zlecenie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu V, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (umowa nr 5/01/07 z 26 lipca 2007, DBZ/16/07/ID-428/DBZ/07)

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.)

4.1. Główne osiągnięcie stanowiące znaczny wkład autora w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse

4.1.1. Tytuł osiągnięcia naukowego

K. Stabryła-Chudzio, *Kształtowanie europejskiej wartości dodanej w kontekście ponadnarodowych dóbr publicznych*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2022, ISBN 978-83-208-2448-3, 224 s.

Recenzenci wydawniczy:

Prof. dr hab. Agnieszka Alińska (Szkoła Główna Handlowa)

dr hab. Jacek Tomkiewicz, prof. ALK (Akademia Leona Koźmińskiego)

4.1.2. Uzasadnienie podjęcia tematu badawczego

Europejska wartość dodana jest pojęciem szeroko komentowanym w zagranicznej literaturze przedmiotu oraz w debacie publicznej. Należy zauważyć, że stanowi ona kluczowe zagadnienie z punktu widzenia członkostwa w Unii Europejskiej. W efekcie temat, który nie traci na aktualności pojawia się zazwyczaj w szerszym zakresie w kontekście akcesji nowych członków, tworzenia Wieloletnich Ram Finansowych na kolejne lata, czy w obliczu kryzysów społeczno-gospodarczych, jakie dotyczą poszczególne państwa, Unię jako organizację, czy też występują w skali globalnej. Ze względu na trudności pomiarowe europejska wartość dodana zostaje poddana wielu analizom z różnych punktów widzenia i przy użyciu różnorodnych metod badawczych, dlatego wyniki badań są trudne do porównania.

Komisja Europejska wielokrotnie wspomina o europejskiej wartości dodanej przy okazji raportów ewaluacyjnych cząstkowych lub całościowych dotyczących głównie polityki spójności, jednak zazwyczaj są to oceny jakościowe i rzadko można znaleźć opinię, iż cel w

postaci europejskiej wartości dodanej nie został osiągnięty. W polskiej literaturze przedmiotu brak jest publikacji, które dotyczą problemu europejskiej wartości dodanej w szerszym zakresie. W wielu pozycjach literaturowych pojawia się kwestia oceny ilościowej i jakościowej polityki badawczo-rozwojowej w UE lub polityki spójności i jej wpływu na wybrane regiony Unii Europejskiej, jednak kontekst dóbr publicznych w przestrzeni ponadnarodowej i europejskiej wartości dodanej stanowi jedynie wycinek prowadzonych rozważań. W dorobku zagranicznym problem ponadnarodowych dóbr publicznych został szeroko opisany, aczkolwiek niewiele wspomina się o dobrach publicznych w kontekście Unii Europejskiej jako organizacji międzynarodowej, a pojęcie europejskiej wartości dodanej jest opisywane głównie pod względem jakościowym.

W niniejszej publikacji podjęłam próbę zbadania zjawiska europejskiej wartości dodanej wybranych działań finansowanych z budżetu UE. A zatem zaprezentowane badania nie wyczerpują zakresu podjętej tematyki stanowiąc przyczynek do dalszych rozważań poprzez przynajmniej częściowe wypełnienie luki badawczej. Ze względu na fakt, że europejska wartość dodana jest różnie definiowana w literaturze przedmiotu, jak również sama Komisja Europejska zwraca uwagę na różne jej aspekty tj. na efektywność, skuteczność i efekt synergii w monografii wybrałam spojrzenie makroekonomiczne biorąc pod uwagę PKB wszystkich 28 krajów członkowskich w okresie 2000-2019¹. Okres wybrany do badań wynika z decyzji o objęciu oceną wszystkich dotychczasowych państw należących do Unii Europejskiej, w tym Wielkiej Brytanii, która opuściła struktury UE w 2020 roku.

4.1.3. Wcześniejsze badania w obszarze wybranego/podjętego tematu badawczego

Pojęcie wartości dodanej jest używane m.in. zarówno w kontekście gospodarki państwa, organizacji międzynarodowej, przedsiębiorstwa czy procesu produkcji. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady z 2013 roku² wartość dodana brutto jest zdefiniowana „jako różnica pomiędzy produkcją globalną a zużyciem pośrednim według gałęzi lub jako suma kosztów związanych z zatrudnieniem, amortyzacji środków trwałych, nadwyżki operacyjnej netto/dochodu mieszanego netto oraz pozostałych podatków pomniejszonych o dotacje związane z produkcją. Zapewnia to możliwość sprawdzenia, czy podejście od strony dochodów jest spójne z podejściem od strony produkcji w pomiarze PKB”. Rynkowa wartość dodana w przedsiębiorstwie określana jest z kolei jako różnica

¹ W badaniach uwzględniono fakt, że w badanym okresie do Unii Europejskiej dołączały nowe kraje członkowskie.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. L 174 z 26.06.2013).

między rynkową ceną akcji danego podmiotu a ich wartością księgową, natomiast ekonomiczna wartość dodana w przedsiębiorstwie jest wynikiem zarządzania jego działalnością operacyjną i finansową³.

Badania nad europejską wartością dodaną (EAV – *European Added Value*) cechują się istotnym zróżnicowaniem pod względem przedmiotu badań czy zastosowanej metody. Tym niemniej większość z nich ma charakter jakościowy, również z zastosowaniem badań sondażowych, natomiast rzadziej są to analizy z zastosowaniem narzędzi ekonometrycznych. Wynika to z trudności w pomiarze europejskiej wartości dodanej, której definicja nie daje jednoznacznej odpowiedzi na temat jej istoty⁴. W konsekwencji moim zamierzeniem była kwantyfikacja europejskiej wartości dodanej na podstawie kryterium wzrostu i rozwoju gospodarczego, co nie wyczerpuje sposobów mierzenia EAV, jednak daje obraz jednego z wielu aspektów spojrzenia na europejską wartość dodaną i stanowi wkład w dyskusję na temat znaczenia i istoty Unii Europejskiej, zarówno dla państw członkowskich jak i w wymiarze światowym tej organizacji.

Podjęcie do europejskiej wartości dodanej zmienia się również w czasie. W 2010 roku w komunikacie Komisji Europejskiej w sprawie przeglądu budżetu UE uznano EAV za jedną z głównych zasad stanowiących podstawę przyszłego budżetu UE i „kluczowy test uzasadniający wydatki na poziomie UE”⁵. W dokumencie Komisji Europejskiej z 2017 roku podkreślono, że europejska wartość dodana tworzona jest poprzez osiągnięcie celów zapisanych w Traktacie lizbońskim. Z finansowego punktu widzenia zwrócono uwagę, iż budżet UE, jako główny fundusz Unii Europejskiej przyczynia się do dostarczania dóbr publicznych w wymiarze europejskim, a jednocześnie pomaga, czy też ułatwia funkcjonowanie jednolitego rynku wewnętrznego⁶.

W innych badaniach odwrócono z kolei częściowo sposób analizy patrząc na tzw. koncepcję kosztów braku działań (*Cost of non-Europe*), czyli wyobrażenia sobie sytuacji funkcjonowania gospodarek krajów członkowskich bez podejmowania kolejnych inicjatyw na poziomie unijnym. Koszty „braku Europy” to również ocena korzyści i kosztów istnienia

³ M. Kacprzyk, M. Rychter, R. Wolski, *Wpływ ekonomicznej wartości dodanej (EVA) na rynkową wartość dodaną*, Acta Universitatis Lodzianensis. “Folia Oeconomica” 226, Łódź 2009, s. 199–219; por. A. Jaki, *Mechanizmy procesu zarządzania wartością przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2012.

⁴ *European Added Value of EU Science, Technology and Innovation actions and EU-Member State Partnership in international cooperation. Main Report*, W. Vullings, E. Arnold, P. Boekholt, M. Horvat, B. Mostert, M. Rijnders-Nagle (red.), Publications Office of the European Union, Luxembourg 2014, s. 23-24.

⁵ European Commission, *EU Budget Review*. Communication from the Commission. COM(2010)700, 19.10.2011, Brussels.

⁶ Komisja Europejska, *Dokument otwierający debatę na temat przyszłości finansów UE*, COM(2017) 358, Bruksela 2017, s. 11-12.

handlu wspólnotowego, a ostatnio analizy na temat konsekwencji wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej⁷. Trudności pomiaru efektów funkcjonowania jednolitego rynku europejskiego w pełnym wymiarze są pochodną wielości i skomplikowania powiązań wynikających ze swobody przepływu osób, usług, towarów i kapitału⁸. Należy podkreślić, że metody pomiaru handlu za pomocą wartości dodanej stanowią nowe ujęcie w stosunku do pomiaru wartości brutto i datują się na koniec pierwszej dekady XXI wieku⁹.

Instytucje unijne również różnią się w opiniach na temat istoty europejskiej wartości dodanej. Według Komisji Europejskiej¹⁰ wartość dodaną „najlepiej definiuje się jako wartość wynikającą z interwencji UE, która jest dodatkowa w stosunku do wartości, jaka w przeciwnym razie wytworzyłyby same państwa członkowskie”. Europejska wartość dodana może być wynikiem różnych czynników: korzyści w zakresie koordynacji, pewności prawa, większej skuteczności, komplementarności itp. Z kolei Parlament Europejski wyraził zaniepokojenie ściśle ekonomiczną interpretacją europejskiej wartości dodanej: „koncepcja europejskiej wartości dodanej nie może ograniczać się do zaawansowanej współpracy między państwami członkowskimi, ale powinna również zawierać aspekt wizjonerski”¹¹. Podobnie, uznając wagę tej koncepcji, Rada wprowadziła również ważne zastrzeżenie wskazując, że idea EAV nie służy do kwestionowania działań Unii, które opierają się na fundamentalnych uzgodnionych zasadach określonych w Traktacie, ale do oceny najlepszych sposobów osiągnięcia danego celu¹².

W konsekwencji znaczenie europejskiej wartości dodanej jest definiowane w bardzo zróżnicowany sposób w literaturze przedmiotu¹³. Nie ma jednej obowiązującej definicji, naukowcy i przedstawiciele instytucji unijnych, a także politycy krajowi spierają się między sobą na temat wyboru najbardziej charakterystycznej cechy EAV, jednak wciąż kwestia ta nie

⁷ T. Mayer, V. Vicard, S. Zignago, *The cost of non-Europe, Revisited*, CEPII Working Paper 2018, Nr 6.

⁸ Por. S. Krautheim, *Export-supporting FDI*, „Canadian Journal of Economics” 2013, Vol. 46, Nr 4, s. 1571-1605.

⁹ P. Folfas, *Grawitacyjne modele handlu mierzonych wartością brutto oraz wartością dodaną. Analiza porównawcza*, [w:] „Przedsiębiorstwo we Współczesnej Gospodarce - Teoria i Praktyka” 2017, Nr 4, s. 217-225; G. Mion, D. Ponattu, *Estimating economic benefits of the Single Market for European countries and regions*, Policy Paper, Bertelsmann Stiftung, Gütersloh 2019.

¹⁰ European Commission, *The added value of the EU budget*, Commission staff working document accompanying the Commission Communication ‘A budget for Europe 2020’, SEC(2011)867, 29.6.2011, Brussels.

¹¹ European Parliament, *Resolution on building our common future: policy challenges and budgetary means of the enlarged Union 2007-2013* (Dz. Urz. C 104, 30.04.2004, s. 991).

¹² Council of the European Union, *Progress Report from the Presidency to the European Council, Financial Perspectives*, 16105/04 CADREFIN 163, Brussels, 14 December 2004.

¹³ J. Núñez Ferrer, D. Tarschys, *Investing where it matters – An EU budget for long-term growth*, CEPS Task Force Report, CEPS, Brussels 2012; D. Tarschys, *The Enigma of European Added Value: Setting Priorities for the European Union*, SIEPS Report 2005:4, Swedish Institute for European Policy Studies, Stockholm, 2005, s. 100.

została rozstrzygnięta¹⁴. W efekcie nie przyjęto dotychczas jednej metody pomiaru EAV, co wynika z określenia w konkretnym kontekście definicji i dostępności danych. Obok kwantyfikacji europejskiej wartości dodanej w opracowaniach Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego można znaleźć jakościową ocenę wartości dodanej¹⁵, przy czym najczęściej opiera się ona na badaniach ankietowych lub jest na tyle ogólna, iż budzi zastrzeżenia odnośnie do swojej zasadności¹⁶. Istotnym niebezpieczeństwem jest również odwrócenie kolejności tj. najpierw przygotowanie programów i przyporządkowanie do nich odpowiednich kwot, a później uzasadnianie istotą EAV.

4.1.4. Cele, hipotezy badawcze i metody badawcze

Głównym celem monografii było znalezienie odpowiedzi na pytanie, czy budżet Unii Europejskiej stwarza dogodne warunki dla integracji społeczno-gospodarczej z punktu widzenia europejskiej wartości dodanej i jakie są tego konsekwencje dla państw członkowskich Unii Europejskiej w kontekście wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczno-gospodarczego. Zmiany te dotyczą obu stron budżetu ogólnego. Reformy po stronie dochodów są obecnie związane z istnieniem mechanizmów korekcyjnych i ewentualnym wprowadzeniem europejskich podatków. Dyskusja na temat strony wydatków dotyczy z kolei wielkości budżetu UE i niektórych zmian w strukturze budżetu, które mogłyby uwzględniać perspektywę globalizacji i rozwoju UE.

Cele szczegółowe zostały sformułowane w formie pytań:

1. Jak należy interpretować pojęcie europejskiej wartości dodanej i jakie czynniki ją determinują?
2. Kto powinien dostarczać ponadnarodowe dobra publiczne i czy istnieje wyraźna różnica między krajowymi a globalnymi dobrami publicznymi?

¹⁴ Por. *Future financing of the EU: final report and recommendations of the High Level Group on Own Resources* M. Monti, D. Dăianu, C. Fuest, K. Georgieva, I. Kalfin, A. Lamassoure, P. Moscovici, I. Šimonytė, F. Timmermans, G. Verhofstadt, Publications Office of the European Union, Luxembourg 2016, s. 27-35; Realising European added value, "European Court of Auditors' Journal" 2020, Nr 3.

¹⁵ Por. *Synthesis of the findings of the evaluations of European Structural and Investment Funds Programmes 2014-2020 accompanying the document European Structural and Investment Funds 2014-2020. 2020 Summary report of the programme annual implementation reports covering implementation in 2014-2019*, report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels, 28.4.2021 COM(2021) 213 final, Commission Staff Working Document, Brussels, 28.4.2021 SWD(2021) 86 final; *Europe's two trillion euro dividend. Mapping the Cost of Non-Europe, 2019-24*, A. Teasdale (red.), European Parliamentary Research Service, European Parliament, Brussels 2019.

¹⁶ Por. M. Stampfer, *European Added Value of Community Research Activities Expert Analysis in support of the Ex Post Evaluation of FP6*, Vienna Science and Technology Fund, Vienna 2008.

3. Czy podstawowe funkcje finansów publicznych, a zwłaszcza funkcja alokacyjna są właściwie spełnione przez Unię Europejską biorąc pod uwagę europejską wartość dodaną?
4. Jaką rolę odgrywają ponadnarodowe dobra publiczne w budżecie Unii Europejskiej?
5. Czy prezentacja przepływów finansowych między państwami a budżetem UE dostarcza konstruktywnych informacji, skoro podkreśla się w literaturze przedmiotu, że ocena korzyści i kosztów integracji posiada zdecydowanie szerszy i bardziej złożony zakres wynikający ze swobody przepływu osób, usług, towarów i kapitału?
6. Czy patrząc z punktu widzenia makroekonomicznego wydatki Unii Europejskiej przyczyniają się do wzrostu i rozwoju gospodarczego i czy taka jest ich rola?

Hipoteza główna była następująca: rolę Unii Europejskiej, jako organizacji międzynarodowej, a nie federacji, jest rozwiązywanie problemów, które stoją na drodze wzrostowi i rozwojowi społeczno-gospodarczemu, czyli przyczynianie się do konwergencji gospodarczej i społecznej mającej swoje odzwierciedlenie w europejskiej wartości dodanej. Do oceny tak sformułowanej roli Unii Europejskiej przyjąłem następujące hipotezy pomocnicze:

1. Przeznaczenie większych środków z budżetu Unii Europejskiej na ponadnarodowe dobra publiczne w większym stopniu przyczyni się do wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczno-gospodarczego krajów członkowskich niż współfinansowanie innych dziedzin.
2. Celem dostarczania dóbr publicznych jest wzrost wydajności, zatem alokacja zasobów, również na poziomie unijnym, determinuje wyższy wzrost gospodarczy.
3. Mechanizmy korekcyjne znajdujące się po stronie dochodów budżetu Unii Europejskiej nie stanowią narzędzia przyczyniającego się do poprawy wzrostu gospodarczego, a jedynie wpływają na wysokość salda operacyjnego danego państwa.

W celu weryfikacji przyjętych hipotez badawczych zastosowałam określone metody badawcze. Metody opisowe w postaci przeglądu i analizy polskiej i zagranicznej literatury przedmiotu, raportów i sprawozdań Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego oraz europejskich instytutów badawczych, a także aktów prawnych Unii Europejskiej.

W przeprowadzonych badaniach opartych na modelach dla danych panelowych grupy 28 państw członkowskich Unii Europejskiej w okresie 2000-2019 dokonałam dezagregacji wydatków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w sposób umożliwiający znalezienie stosunkowo jednolitych kierunków przeznaczenia środków unijnych z podziałem na poszczególne kraje członkowskie biorąc jednak pod uwagę ograniczenia związane z

pozyskaniem bardziej szczegółowych danych. Do weryfikacji modeli wykorzystałam takie statystyki, jak skorygowany współczynnik determinacji, kryterium informacyjne Akaike'a oraz kryterium Hannana-Quinna. Wszystkie obliczenia wykonano w programie GRETl.

Okres badawczy obejmował lata 2000-2019, co pozwoliło na uzyskanie próby o liczebności $n=560$. Jednak ze względu na zmiany w prezentacji danych dokonane przez Komisję Europejską i tym samym przesunięcia podkategorii wydatków między poszczególnymi kategoriami wydatków w budżecie UE oraz przystąpienie nowych państw do Unii Europejskiej dokonałam także oceny w okresie 2007-2019, zwracając również uwagę na późniejszą akcesję Chorwacji do Unii Europejskiej¹⁷. W efekcie dla uniknięcia błędów metodologicznych, w zależności od przyjętego okresu badawczego uwzględniłam te grupy wydatków, które w danym przedziale czasowym cechowały się jednolitą strukturą.

W ramach modeli panelowych dokonałam analizy znaczenia poszczególnych kategorii wydatków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kształtowaniu PKB *per capita* i wskaźnika rozwoju społecznego poszczególnych 28 państw członkowskich¹⁸. W zależności od poziomu zagregowania wykorzystałam modele z jedną lub wieloma zmiennymi objaśniającymi.

Przyjęcie PKB *per capita* i wskaźnika rozwoju społecznego jako zmiennej zależnej (objaśnianej) wynika z faktu, iż wydatki publiczne, jakimi są środki pochodzące z budżetu UE powinny przyczynić się do wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez m.in. nowe inwestycje, w tym infrastrukturalne, podnoszenie kompetencji pracowników, poprawę jakości edukacji, rozwój terenów wiejskich, ochronę środowiska naturalnego, zarządzanie polityką migracyjną, profilaktykę w zakresie ochrony zdrowia, restrukturyzację niektórych gałęzi przemysłu, podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstw, czy też prowadzenie badań naukowych. W 2002 roku Komisja Europejska opublikowała raport na temat wpływu wydatków publicznych na wzrost gospodarczy stwierdzając, iż dodatni wpływ jest uzależniony od rodzaju i wysokości wydatków¹⁹.

4.1.5. Omówienie struktury i treści monografii

Monografia składa się z pięciu rozdziałów. W rozdziale pierwszym przedstawiłam znaczenie integracji europejskiej w kontekście instytucjonalnym i finansowym. Postawiłam

¹⁷ Republika Chorwacji wstąpiła do Unii Europejskiej 1 lipca 2013 roku.

¹⁸ W. Welfe, *Empiryczne modele wzrostu gospodarczego*, „Ekonomista” 2000, Nr 4, s. 483-497.

¹⁹ M. Postuła, *Polityka społeczno-gospodarcza w UE. Finanse na poziomie krajowym, europejskim i globalnym*, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2019, s. 166; European Commission, *Public Finances in EMU*, „European Economy” 2002, nr 3.

pytanie o ewentualny akceptowany dalszy kształt UE lub wymiar federalizmu fiskalnego, jak również czy jest możliwe stopniowe wprowadzenia nowych rozwiązań odnoszących się do europejskiej wartości dodanej. W efekcie kluczowe miejsce w rozważaniach zajmuje istota europejskiej wartości dodanej, jej determinanty i możliwości jej oszacowania. Kryzys ekonomiczno-finansowy z 2008 roku i problemy zadłużeniowe niektórych krajów członkowskich Unii Europejskiej, a obecnie pandemia SARS-/CoV-2 stały się przyczynkiem do wznowienia dyskusji na polu naukowym i deklaracji politycznych na temat federalizmu fiskalnego, ale w odniesieniu do europejskiej wartości dodanej.

Rozdział drugi dotyczy kwestii dóbr publicznych, ich istoty i podziału. Zwróciłam uwagę na kontekst ponadnarodowych dóbr publicznych, ich cechy charakterystyczne i możliwość przełożenia definicji teoretycznych na rozwiązania zastosowane na poziomie Unii Europejskiej. Dostarczanie dóbr publicznych jest powiązane z racjonalizacją wydatków publicznych, zatem alokacja zasobów powinna również determinować wyższy wzrost gospodarczy. Przeznaczenie większych środków z budżetu Unii Europejskiej na ponadnarodowe dobra publiczne może przyczynić się do wzrostu gospodarczego krajów członkowskich podobnie jak współfinansowanie dóbr publicznych określanych jako państwowe (centralne), regionalne i lokalne.

Rozdział trzeci odwołuje się do pytania o znaczenie budżetu UE w dążeniu do osiągnięcia europejskiej wartości dodanej. Budżet unijny jest jednym z instrumentów dostępnych UE w celu realizacji jej polityk i celów, obok regulacji prawnych, koordynacji i delegowania uprawnień. Poruszyłam zarówno problemy funkcji budżetu Unii Europejskiej jak i solidarności finansowej państw członkowskich. Zakładając utrzymanie zasady zrównoważonego budżetu UE funkcja alokacyjna i stabilizacyjna na poziomie unijnym powinna być interpretowana poprzez tak skonstruowaną strukturę wydatków, w której istotne miejsce zajmowałoby finansowanie dziedzin prorozwojowych i sprzyjających podnoszeniu konkurencyjności Unii tj. nauki, badań, edukacji, przedsiębiorczości i zatrudnienia. Z kolei funkcja redystrybucyjna nie może być determinowana z perspektywy wielkości sald budżetowych, czyli wynikiem relacji transferów między krajowymi finansami publicznymi a budżetem unijnym.

W rozdziale czwartym opisałam strukturę wydatków budżetu UE w okresie 2021-2027. Analiza finansów unijnych opiera się na uwypukleniu zmian w polityce UE przedstawionych przez Komisję Europejską pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen. Ostateczne ustalenia dotyczące Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027 różnią się od propozycji Komisji Europejskiej z 2018 roku z powodu konieczności redefinicji kształtu

budżetu UE ze względu na opuszczenie Unii Europejskiej przez Wielką Brytanię oraz wybuch pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2. W niniejszym rozdziale zaprezentowałam głównie wydatki na ponadnarodowe dobra publiczne m.in. ochronę środowiska, naukę i innowacje, transport, ochronę granic zewnętrznych i zdrowie.

W rozdziale piątym zbadalam, czy wybrane kategorie wydatków unijnych przyczyniły się do wzrostu PKB *per capita* oraz pod kątem rozwoju społeczno-gospodarczego odwołując się do wskaźnika *Human Development Index* (HDI) odpowiednio; w 28 państwach, tzw. „starej 15” oraz w nowych krajach członkowskich (w wariancie „UE-13” lub „UE-13 bez Chorwacji”, która przystąpiła do UE dopiero w 2013 roku). Ponadto w celu zmierzenia wpływu redystrybucyjnego netto budżetu Unii Europejskiej, odniosłam się do sald operacyjnych netto w porównaniu do PKB na mieszkańca.

Badanie miało na celu pokazanie, czy obecna struktura wydatków z budżetu UE wnosi europejską wartość dodaną rozumianą tutaj jako wzrost PKB i HDI. Nie odniosłam się do kwestii, czy pewne rodzaje wydatków publicznych na poziomie krajowym powinny być przeniesione na szczebel unijny. Rozważania były poprowadzone niejako w odwrotnym kierunku, czyli w kontekście ewentualnej renacjonalizacji danej polityki w całości lub w części. Przemyslenia koncentrują się również wokół pojęcia ponadnarodowych dóbr publicznych, czy wśród dóbr alokowanych za pomocą szczebla unijnego znajdują się dobra ponadnarodowe i czy to one wnoszą wartość dodaną przyjętą na potrzeby przeprowadzonych badań.

4.1.6. Uzyskane wyniki

Badanie europejskiej wartości dodanej, która była przedmiotem zainteresowania moich badań, wymaga akceptacji ograniczeń metodologicznych zarówno na poziomie makro jak i mikroekonomicznym. Istotne są nie tylko trudności w przywoływaniu sytuacji hipotetycznych, ale także szacowanie korzyści skali, efektów zewnętrznych, korzyści z koordynacji, komplementarności, jak również stosowanie metod jakościowych. Oceny wartości dodanej nie zastępują jednak decyzji politycznych dotyczących wydatków; mogą jedynie służyć lepszemu informowaniu o tych decyzjach i je uzasadniać²⁰.

Europejska wartość dodana staje się odpowiedzią na wiele żywotnych interesów w utrzymaniu budżetu UE w obecnym stanie lub żądaniu ambitniejszego budżetu czy też jego

²⁰ Por. E. Rubio, *The added value of EU spending*, [w] A. De Feo, B. Laffan [red.], *Effectiveness and added value of the EU budget*, European University Institute, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, Luxembourg 2017, s. 22-23.

niższej i zreformowanej formy. Jak wspomniałam, Komisja Europejska łagodzi jednak oczekiwania dotyczące europejskiej wartości dodanej podkreślając, że oceny nie są jedynie wynikiem procesu naukowego i ekonomicznego, ale są „zawsze wynikiem procesu politycznego”²¹. Istotnym dylematem jest brak powszechnie przyjętej definicji europejskiej wartości dodanej. Można ją zatem wykorzystywać na różnych poziomach, tj. do definiowania ogólnych polityk (makro) lub do wyboru między projektami (mikro), co rodzi problemy o charakterze metodologicznym oraz z wyborem właściwego instrumentarium badawczego.

W niniejszej pracy przyjęłam hipotezę główną i trzy hipotezy pomocnicze. Nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy głównej mówiącej, iż rolą Unii Europejskiej, jako organizacji międzynarodowej, a nie federacji, jest rozwiązywanie problemów, które stoją na drodze wzrostowi i rozwojowi gospodarczemu, czyli przyczynianie się do konwergencji gospodarczej i społecznej mającej swoje odzwierciedlenie w europejskiej wartości dodanej. Przeprowadzone przeze mnie badania wskazują, iż z ekonomicznego punktu widzenia powierzenie większych kompetencji Unii Europejskiej jako całości mogłoby przynieść lepsze efekty w postaci wzrostu PKB niż pozostawienie procesu podejmowania decyzji na szczeblu krajowym. Tym niemniej brak zgody politycznej oraz możliwy paraliż decyzyjny stoi na przeszkodzie szybkiej (jeżeli w ogóle) realizacji tej idei. Przywoływane w niniejszej monografii istniejące w prawodawstwie unijnym sposoby tworzenia zróżnicowanej integracji mogą być odczytywane jako konstruktywne próby przełamania impasu politycznego i pogłębiania procesu integracji w obrębie mniejszej grupy państw. Jednak ich skuteczność jest ograniczona zachowaniem spójności całej organizacji i przeciwdziałaniem praktykom złamania jedności ugrupowania.

Przechodząc do hipotez pomocniczych, nie ma również podstaw do ich odrzucenia.

1. Przeznaczenie większych środków z budżetu Unii Europejskiej na ponadnarodowe dobra publiczne w większym stopniu przyczyni się do wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczno-gospodarczego krajów członkowskich niż współfinansowanie innych dziedzin.

W wyniku przeprowadzonych badań można stwierdzić, że europejskie (a nawet globalne) dobra publiczne powinny stanowić większą część budżetu UE, podczas gdy niektóre kategorie wydatków, w tym redystrybucyjnych należy powtórnie przeanalizować pod kątem europejskiej wartości dodanej. W tym zakresie polityka spójności powinna bardziej

²¹ A. Schout, D. Bevacqua, *EU Added Value – Fact-based policy or politicised facts?*, Policy Brief, Clingendael Netherlands Institute of International Relations, The Hague, 2018; The Hague: Clingendael Policy Brief, s. 2.

koncentrować się na innowacjach opierających się na lokalnej wiedzy i doświadczeniu odzwierciedlającemu lokalne zdolności (tzw. inteligentnych specjalizacjach)²².

Zakładając utrzymanie zasady zrównoważonego budżetu UE funkcja stabilizacyjna na poziomie unijnym powinna być interpretowana poprzez tak skonstruowaną strukturę wydatków, w której istotne miejsce zajmowałoby finansowanie dziedzin prorozwojowych i sprzyjających podnoszeniu konkurencyjności Unii tj. nauki, badań, edukacji, przedsiębiorczości i zatrudnienia. Jednak środki zawarte w budżecie UE nie są na tyle duże, aby można je było alokować na wszystkie obszary, w których wydatki publiczne UE byłyby teoretycznie bardziej efektywne w porównaniu z wydatkami krajowymi, stąd potrzebne są dalsze kryteria decyzyjne. Co więcej, poszukuje się innych korzyści, które nie są uzasadnione względami wydajności ekonomicznej, ale potrzebami politycznymi i społecznymi²³.

2. Celem dostarczania dóbr publicznych jest wzrost wydajności, zatem alokacja zasobów, również na poziomie unijnym, determinuje wyższy wzrost gospodarczy.

W przypadku alokacji kompromis polega na rozważeniu korzyści decentralizacji w dostosowywaniu się do preferencji obywateli w zakresie dóbr publicznych na określonym terytorium i możliwych korzyści scentralizowania dostarczania dóbr publicznych w oparciu o ekonomię skali i internalizację efektów zewnętrznych i względy społeczne. Chociaż federalizm fiskalny i związane z nim teorie mogą dać pewien pogląd na to, czy dany instrument finansowania powinien być stosowany przez określony szczebel władzy publicznej, spostrzeżenia te ostatecznie nie przekładają się na czynniki, które są najważniejsze dla UE. Podobnie, nawet tam, gdzie centralizacja wydatków na poziomie UE przynosi oczywiste korzyści, względy polityczne nakazują, aby niektóre rodzaje polityki były zarezerwowane dla poziomu krajowego, z logiką suwerenności na pierwszym planie. W rezultacie w wielu głównych obszarach polityki obiektywne podejście do przypisywania wydatków Unii Europejskiej może nie mieć zastosowania. W przypadku UE można zaobserwować, że jest ona odpowiedzialna za wytwarzanie różnych rodzajów dóbr publicznych, których państwa członkowskie nie wyprodukowałyby samodzielnie, dostarczałyby wolniej lub mniej efektywnie²⁴.

²² I. Begg, *Innovative Directions for EU Cohesion Policy after 2020* [w:] EU Cohesion Policy, "CESifo Forum" Vol. 19, No 1, Munich 2018, s. 8-9.

²³ Por. F. Figueira, *How to reform the EU budget? A methodological toolkit*. SIEPS Nr 5, Stockholm 2009.

²⁴ I. Begg, *Fiscal Federalism, Subsidiarity and the EU Budget Review*, Swedish Institute for European Policy Studies, Stockholm 2009, s. 7-8.

3. Mechanizmy korekcyjne znajdujące się po stronie dochodów budżetu Unii Europejskiej nie stanowią narzędzia przyczyniającego się do poprawy wzrostu gospodarczego, a jedynie wpływają na wysokość salda operacyjnego danego państwa.

Pomimo widocznych na co dzień efektów wykorzystania środków unijnych, pojawia się wiele wątpliwości na temat uzasadnienia ekonomicznego i skuteczności budżetu Unii Europejskiej. Istnieją dwie nadrzędne kwestie sporne, które są widoczne w czasie negocjacji dotyczących nowych Wieloletnich Ram Finansowych. Jedną, to struktura wydatków, gdzie pojawiają się pytania o wartość dodaną interwencji fiskalnej UE w niektórych obszarach polityki. Drugą dotyczy podziału obciążenia finansowego i przepływów finansowych netto. Choć pozycje netto niewiele mówią o skutkach polityki UE, niemniej są stale wykorzystywane jako punkt odniesienia w negocjacjach budżetowych. Ponadto skupienie się na saldach budżetowych często komplikuje dyskusje na temat wydatków i powoduje negatywny wpływ na jakość interwencji UE²⁵.

Chociaż spójność społeczno-gospodarczą można potraktować jako dobro publiczne, to wydatki unijne związane z tym rodzajem polityki prowokują, zwłaszcza w państwach będących płatnikami netto, dyskusje o zasadzie „słusznego zwrotu”²⁶, która stanowi zaprzeczenie idei solidarności finansowej w Unii Europejskiej, zwłaszcza że wprowadzone obniżki na rzecz niektórych płatników netto nie przekładają się na poprawę wzrostu gospodarczego. Nie oznacza to konieczności rezygnacji z finansowania polityki spójności, ale częściowe przesuwanie ciężaru wydatków także na inne obszary działania wymienione w rozdziale czwartym niniejszej monografii.

Wyzwania, przed którymi stoi Unia Europejska są coraz większe. Nie można powiedzieć, że z jednymi udało się poradzić, a w ich miejsce pojawiają się nowe. Raczej niektóre zażegnano tylko tymczasowo, a nowe są coraz bardziej skomplikowane i potęgują pytanie o przyszłość i rolę Unii Europejskiej. Kryzys ekonomiczno-finansowy z 2008 roku przyniósł wielu państwom członkowskim recesję, problemy ze zrównoważeniem finansów publicznych lub wręcz wzrastające zadłużenie państwa, bezrobocie, zwłaszcza wśród ludzi młodych wchodzących na rynek pracy, nierówności społeczne, a co za tym idzie niezadowolenie społeczne i rozczarowanie integracją europejską. W efekcie coraz częściej w życiu publicznym zaczęły pojawiać się opinie, w których nawoływano do zmiany dotychczasowego porządku i wręcz przeciwstawiające się decyzjom instytucji unijnych

²⁵ Por. I. Santos, S. Neheider, *Reframing the EU budget decision-making process*, Bruegel Working Paper 2009, Nr 3, s. 1-2, 6.

²⁶ Podobnie jak wydatki na wspólną politykę rolną.

podważając sens istnienia wspólnoty. Następne lata przyniosły pogarszającą się sytuację demograficzną, kryzys migracyjny oraz pytania o bezpieczeństwo granic zewnętrznych Unii Europejskiej. W referendum z czerwca 2016 roku Brytyjczycy zdecydowali o wyjściu swojego kraju z Unii Europejskiej, co nastąpiło cztery lata później.

Po wyborach do Parlamentu Europejskiego i ukonstytuowaniu się nowego składu Komisji Europejskiej w 2019 roku w ciągu pierwszych stu dni nowa przewodnicząca KE – U. von der Leyen zarysowała swój plan na obecną kadencję Komisji i na dalsze lata funkcjonowania Unii Europejskiej. W swoim programie mocno zaakcentowała konieczność wspierania środowiska naturalnego i neutralności klimatycznej. Obok wymienionych wyzwań pojawiła się pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 i walka o pokonanie choroby COVID-19, a także konieczność znalezienia rozwiązań pozwalających na uchronienie gospodarki europejskiej przed kolejną recesją.

W obliczu problemów państw i społeczeństw pojawiają się pytania o podział obowiązków między krajami członkowskimi a Unią Europejską, choć rozkład kompetencji został zapisany w Traktacie o Unii Europejskiej. W efekcie nowe okoliczności społeczne, gospodarcze, polityczne i środowiskowe prowadzą do zaobserwowania następujących zjawisk i procesów w Unii Europejskiej:

- wspólne wypracowywanie nowych aktów prawnych, a w nich sposobów postępowania mającym przeciwdziałać narastaniu problemów lub je rozwiązywać (przykład semestru europejskiego i nadzoru nad sytuacją makroekonomiczną i finansową państw członkowskich),
- podważanie skuteczności Unii i sensu integracji często pomimo faktu, iż w prawie unijnymi dany rodzaj polityki wciąż pozostaje domeną krajową (polityka zdrowotna),
- tendencje protekcyjnistyczne i ochrona interesów własnych obywateli w obrębie państw, co uzmysławia, iż hybrydowa struktura Unii Europejskiej (z elementami federacyjnymi i konfederacyjnymi) będzie wciąż rodziła dylematy, czy ważniejsze są interesy krajów czy wspólnotowe.

Ekonomiczne uzasadnienie interwencji na szczeblu UE tradycyjnie polega na wskazaniu korzyści skali, efektów zewnętrznych i dóbr publicznych, które są związane z niedostateczną podażą dóbr i usług przy braku interwencji rządu. W przypadku korzyści skali interwencja UE powinna sprzyjać efektywności, ponieważ produkcja na większą skalę prowadzi do obniżenia długoterminowych średnich kosztów jednostkowych.

Podsumowując przeprowadzone badania mogę stwierdzić, iż budżet unijny nie zapewnia w pełnym zakresie ponadnarodowych dóbr publicznych zwykle kojarzonych z najwyższym szczeblem władzy lub zgodnych z przywołanymi w niniejszej monografii

testami pomocniczości. Wskazuje się jednak, że pomocniczość zakłada wertykalną relację między UE a państwami członkowskimi i identyfikuje UE jako poziom ponadnarodowy, nie prowadząc do denacjonalizacji wybranych kategorii dóbr publicznych. Według J. Delorsa Unia Europejska jest federacją specjalnego rodzaju, czyli „federacją państw narodowych”, co oznacza, że nie ma ona na celu stworzenia jednego narodu i państwa centralnego w postaci „Stanów Zjednoczonych Europy”²⁷, lecz opiera się raczej na wprowadzeniu pewnych wspólnych mechanizmów, procedur i instrumentów pozwalających na wypracowanie metody (nie ideologii) skutecznego i efektywnego współdziałania krajów członkowskich.

W konsekwencji koncepcja federalizmu fiskalnego w czystej (konwencjonalnej) postaci nie może odnosić się do funkcjonowania Unii Europejskiej. Unia Europejska, a pierwotnie Wspólnoty Europejskie, powstały w wyniku zgody państw na wspólne działania w zakresie górnictwa i hutnictwa, potem na znoszenie barier handlowych i innych w celu utworzenia jednolitego rynku wewnętrznego. Zatem Unia Europejska nie mogła sprzyjać decentralizacji, skoro sama była strukturą wtórną w stosunku do krajów członkowskich. Podejście pragmatyczne wskazuje na szukanie skuteczności i efektywności w wydatkowaniu środków unijnych na podstawie wspólnych decyzji. Zatem to od wspólnej wizji krajów członkowskich zależy, czy idea integracji przynosi wartość dodaną.

4.1.7. Wkład w dyscyplinę ekonomia i finanse

Przeprowadzone przeze mnie badania stanowią próbę wypełnienia luki badawczej w zakresie oceny europejskiej wartości dodanej wybranych działań finansowanych z budżetu UE. Należy zauważyć, że pojęcie europejskiej wartości dodanej stanowi podstawę oceny zasadności istnienia Unii Europejskiej. W traktatach unijnych potrzeba uzasadnienia wartości dodanej na poziomie europejskim została wzmocniona i uściślona, co jednak nie oznacza ostatecznego rozstrzygnięcia na temat jej definicji. Wydaje się zatem konieczne dokonanie próby zdefiniowania tegoż pojęcia mając świadomość, że jest ono wieloaspektowe. Ponadto niedostatek badań w polskim piśmiennictwie oraz znaczenie tego pojęcia nie tylko dla nauki, ale również (przede wszystkim) dla praktyki stały się powodem wyboru niniejszego obszaru badawczego.

Najważniejsze osiągnięcia naukowe wynikające z moich badań można ująć w następujący sposób:

²⁷ Y. Bertoncini, *Saut fédéral ou unions politiques ?*, „Notre Europe”, Institut Jacques Delors, Paris 2012, s. 1-2.

1. Dokonano analizy podziału kompetencji między Unią Europejską a krajami członkowskimi w wymiarze prawnym oraz w aspekcie zasady subsydiarności i proporcjonalności.
2. Uporządkowano terminologicznie pojęcie europejskiej wartości dodanej. Europejska wartość dodana wybranych działań finansowanych z budżetu UE wiąże się ze stwierdzeniem, iż środki finansowe wydawane na poziomie UE ogółem powinny przynosić większe korzyści w porównaniu z taką samą kwotą środków wydatkowanych na poziomie krajowym lub regionalnym.. Usystematyzowanie wiedzy w tym zakresie było niezbędne ze względu na różne podejścia do terminu europejskiej wartości dodanej, począwszy od jej definicji, poprzez zakres merytoryczny, a skończywszy na zastosowanych metodach badawczych.
3. Przeprowadzono analizę pomiaru europejskiej wartości dodanej. Zaprezentowano odwrócone podejście do kwestii wartości dodanej UE określane pojęciem „kosztu braku Europy” (*cost of non-Europe*) stanowiące interesującą alternatywę do dotychczasowych badań. Stawia się tutaj pytanie, jak wyglądałyby gospodarki i społeczeństwa państw członkowskich UE, gdyby nie należały do tej organizacji.
4. Zestawiono i wyjaśniono pojęcia: federalizm, federalizm fiskalny pierwszej i drugiej generacji. Ważnym aspektem było odniesienie pojęcia federalizmu fiskalnego do specyfiki funkcjonowania Unii Europejskiej, co jest tym bardziej istotne z punktu widzenia bieżących wyzwań stojących przed tą organizacją.
5. Przedstawiono różne systematyki dóbr publicznych. Dobra globalne scharakteryzowano poprzez pryzmat możliwości ich dostarczania w sposób wspólny tj. ponadnarodowy, co nie oznacza, że w efekcie przestają być dobrami krajowymi. Zakładając, że dobra ponadnarodowe wykraczają poza dotychczasowe funkcjonowanie dóbr krajowych, nawet jeśli są zbieżne w samej idei (nazwie), czyli są jednoimienne i wymagają współdziałania ze strony innych państw, to można wskazać na istniejące między nimi różnice, choć często granica między nimi nie jest wyraźna.
6. Wykazano specyfikę dóbr publicznych Unii Europejskiej w kontekście ponadnarodowych (globalnych) dóbr publicznych. Istota europejskich dóbr publicznych nie oznacza, że mają być one dostarczane tylko poprzez finansowanie z budżetu UE. W wielu wymienionych w monografii przypadkach wystarczą wspólne regulacje. Nie można również zapominać o względach politycznych, co jest zwłaszcza widoczne przy obronie narodowej i zarządzaniu migracjami. Choć w wielu publikacjach wspomina się w tym kontekście o europejskich dobrach publicznych, to

wyraźnie widać tutaj specyfikę Unii Europejskiej jako organizacji międzynarodowej, która nie może być traktowana *stricte* jako odpowiednik struktury federalnej, a co za tym idzie w obecnej sytuacji i z doświadczeń kryzysu imigracyjnego nie można mówić o zgodzie państw członkowskich na w pełni wspólną politykę obronną i migracyjną. Katalog dóbr publicznych Unii Europejskiej pozostanie zatem otwarty do momentu ewentualnej zmiany jej statusu polityczno-organizacyjnego.

7. Dokonano egzemplifikacji funkcji budżetu Unii Europejskiej wraz z uzasadnieniem i oceną ich znaczenia. Stopniowa zmiana struktury dochodów i wydatków unijnych była postulowana już od dawna, ponieważ zwracano uwagę, iż poziom środków w budżecie UE nie jest adekwatny do celów wyznaczonych sobie przez Unię Europejską ujętych w Strategii Lizbońskiej, potem w dokumencie Europa 2020 i aktualnie strategii Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczących celów zrównoważonego rozwoju, a do których należy przejście na gospodarkę niskoemisyjną i zwiększenie wzrostu wydajności energii odnawialnej. Podział wydatków unijnych na kategorie nie był dotychczas czynnikiem wystarczającym do realizacji europejskiej wartości dodanej. W okresie programowania 2021-2027 podjęto decyzję o dodatkowych warunkach takich jak przeznaczenie określonego procenta wydatków dotyczących wspólnej polityki rolnej na bioróżnorodność, pomoc młodym rolnikom, wsparcie małych gospodarstw rolnych, ochronę klimatu czy dobrostan zwierząt. Podobne działania przyjęto w obrębie polityki spójności łącząc wydatki z celami klimatycznymi, cyfryzacją, włączeniem społecznym (m.in. walką z ubóstwem wśród dzieci) i mechanizmem praworządności.
8. Skonfrontowano zasadę solidarności finansowej między państwami członkowskimi z ideą operacyjnych sald budżetowych. Budżetowe salda operacyjne (*operating budgetary balances* – OBB) uważane są za zaprzeczenie istoty europejskiej wartości dodanej, ponieważ odnoszą się do idei „juste retour”, czyli „słusznego zwrotu” jako oczekiwania pewnej adekwatności między wpłacanymi kwotami a otrzymywanymi środkami z budżetu UE.
9. Wniesiono oryginalny wkład w teorię ekonomii i finansów w zakresie wpływu mechanizmów korekcyjnych na wysokość pierwotnych sald operacyjnych. W obliczeniach wykorzystano część założeń metodologicznych Komisji Europejskiej, jednak nie odwołano się do hipotetycznego założenia dotyczącego gry o sumie zerowej i nie przyjęto, iż suma sald operacyjnych wszystkich państw członkowskich w danym roku powinna wynosić zero. Zatem zastosowano zmodyfikowany wzór

dotyczący metody liczenia budżetowych sald operacyjnych oddający relację między wkładami do budżetu UE a środkami z niego otrzymanymi. Dowiedziono, że mechanizmy korekcyjne miały niewielki lub żaden wpływ na dynamikę operacyjnych sald budżetowych w dłuższej perspektywie, a w niektórych przypadkach przyniosły efekt paradoksalnie sprzeczny z zamierzonym celem.

10. W wymiarze empirycznym zbadano także istnienie związku przyczynowo-skutkowego między kierunkami rozdysponowania środków unijnych a koncepcją europejskiej wartości dodanej, a zatem czy istnienie Unii Europejskiej uwidoczniło we wspólnych wydatkach publicznych przyczynia się do wzrostu gospodarczego krajów członkowskich oraz do ich rozwoju społeczno-gospodarczego. Podjęto próbę weryfikacji, czy dotychczasowa struktura wydatków budżetu unijnego posiada charakter prozrostowy i prorozwojowy. Ponadto założono, że wydatki unijne mają charakter komplementarny do wydatków krajowych.
11. Zbadano wpływ mechanizmów korekcyjnych na poziom zamożności państw członkowskich. Dowiedziono, iż wprowadzenie mechanizmów korekcyjnych do badań tj. uwzględnienie, że na rzecz Wielkiej Brytanii, Niemiec, Szwecji, Holandii, Austrii i Danii pozostałe kraje członkowskie muszą zapłacić dodatkową składkę, czyli pogorszyć swoje saldo w relacji do budżetu Unii Europejskiej nie zmieniło wyników badania, w którym nie wzięto pod uwagę tzw. rabatów.
12. Podkreślono znaczenie dalszego badania europejskiej wartości dodanej zarówno w ujęciu ilościowym jak i jakościowym biorąc pod uwagę podejścia makro i mikroekonomiczne.

Wyniki moich badań mogą być wykorzystane w szeroko zakrojonej dyskusji na temat znaczenia członkostwa w Unii Europejskiej w obliczu licznych wyzwań gospodarczych, społecznych i środowiskowych (m.in. skutecznego reagowania na światową konkurencję w zakresie kluczowych technologii, a także potrzeby pomocy humanitarnej w regionach konfliktów zbrojnych i klęsk żywiołowych, utrzymującej się presji migracyjnej i jej pierwotnych przyczyn oraz rosyjskiej agresji na terytorium Ukrainy).

4.2. Pozostałe osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład autora w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse

4.2.1. Syntetyczna charakterystyka dorobku

Mój dotychczasowy dorobek naukowy obejmuje 83 recenzowane publikacje naukowe (nie wliczając redakcji monografii i podręcznika), z czego 59 napisałam po uzyskaniu stopnia doktora (tab. 1)²⁸. Wśród opublikowanych prac po uzyskaniu stopnia doktora znajduje się jedna monografia, 24 rozdziały w monografiach (w tym dziewięć w języku angielskim), 34 artykuły w czasopiśmie naukowych, w tym osiem w języku angielskim i jeden w języku francuskim. Jeden artykuł znajduje się w czasopiśmie z Impact Factor ("Sustainability", IF: 3,889). Wśród wymienionych publikacji samodzielnie napisałam 44. Wydałam również jeden podręcznik we współautorstwie w języku angielskim²⁹ i byłam współredaktorem czterech monografii.

Ponadto w 2015 roku wydałam w Niemczech publikację pt. *Is It Possible to Establish a Fiscal Union within the EU?: Conclusions on the Crisis* (Wydawnictwo LAP LAMBERT Academic Publishing, Saarbrücken, ISBN 978-3-659-41649-1). Jednak zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym (Dz. U. poz. 877) nie stanowi ona monografii i nie została przeze mnie wliczona do zestawienia dorobku naukowego, ponieważ nie spełnia jednego z warunków tj. liczy mniej niż sześć arkuszy wydawniczych. Niniejsza publikacja jest zaktualizowaną i rozszerzoną wersją dwóch artykułów stanowiąc istotny element mojej pracy naukowej:

- *Czy unia fiskalna w obrębie Unii Europejskiej jest możliwa – wnioski z kryzysu*, "Management and Business Administration. Central Europe" 2013, Nr 2 (121), Vol. 21, s. 139–154, a także

- *Propozycja utworzenia budżetu dla państw strefy euro na tle negocjacji dotyczących wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020*, J. Gwizdała, P. Galiński (red.), „Zarządzanie i Finanse” 2013, Nr 2, cz. 3, Wydział Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego, Sopot 2013, s. 386-396.

Tabela 1. Zestawienie dorobku naukowego

Wyszczególnienie	Przed uzyskaniem stopnia doktora	Po uzyskaniu stopnia doktora	Razem
------------------	----------------------------------	------------------------------	-------

²⁸ Nie wliczam monografii doktorskiej.

²⁹ Wydanie drugie podręcznika (rozszerzone i uaktualnione) po dwóch pozytywnych recenzjach znajduje się obecnie w redakcji Wydawnictwa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

	Samodzielnie	Współautorst wo	Samodzielnie	Współautorst wo	
Monografie naukowe	0	0	2*	0	2
Rozdziały w monografiach	7	6	16	8	37
<i>w tym w j. angielskim</i>	0	0	3	6	9
Redakcja monografii	0	0	0	4	4
Podręczniki	0	0	0	1	1
<i>w tym w j. angielskim</i>	0	0	0	1	1
Artykuły w czasopismach	4	6	27	7	44
<i>w tym w j. angielskim</i>	0	1	4	4	9
<i>w tym w j. francuskim</i>	1	0	1	0	2
Publikacje łącznie	11	12	45	20	88
Razem	23		65		88

*W tym jedna monografia doktorska.

Źródło: opracowanie własne.

Według raportu cytawalności przygotowanego przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (tab. 2) łączna liczba cytowań moich prac (bez autocytowań) wynosi 67 i odnosi się do 30 publikacji, a indeks Hirscha wynosi 4.

Tabela 2. Wyniki z raportu cytowani (statystyki szczegółowe z poszczególnych źródeł)

Wyszczególnienie	Bez autocytowań		Z autocytowaniami		h-indeks
	Liczba cytowań	Liczba cytowanych publikacji	Liczba cytowań	Liczba cytowanych publikacji	
Web of Science	3	1	4	2	1
Web of Science B	4	4	4	4	-
Scopus	6	4	7	5	1
Scopus B	1	1	1	1	-
BazEkon	29	16	30	17	2
Inne źródła	32	19	33	19	3
Statystyka całościowa (bez powtórzeń)	67	30	70	32	4

Źródło: Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Cytowania pracowników Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Informacja sporządzona na dzień 19 lutego 2024 r.

W tabeli 3 przedstawiłam sumaryczną punktację publikacji wydanych przed uzyskaniem stopnia doktora oraz po jego uzyskaniu ze zwróceniem uwagi na wkład własny w daną publikację.

Tabela 3. Liczba uzyskanych punktów*

Wyszczególnienie	Przed uzyskaniem stopnia doktora	Po uzyskaniu stopnia doktora
Monografie	0	140***
Rozdziały w monografiach	48 (37,75)	467 (305)

Redakcja monografii	0	160 (73,33)
Artykuły w czasopismach naukowych	36 (21)**	477 (353,66)
Razem	84 (58,75)	1244 (731,99)

*Punktacja odnosi się do komunikatów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Ministra Edukacji i Nauki) w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych z roku wydania danej publikacji.

**W nawiasach podano liczbę punktów ważoną sumarycznym procentowym wkładem własnym w powstanie publikacji.

***W tym monografia doktorska.

Źródło: Baza Dorobek Biblioteki Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie na podstawie komunikatów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Ministra Edukacji i Nauki) w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych w wybranych latach.

4.2.2. Obszary prowadzonych badań

Przed uzyskaniem stopnia doktora moje zainteresowania badawcze były związane z tematyką racjonalizacji finansów publicznych w Polsce i na świecie w kontekście wdrażania metod planowania budżetowego oraz oceny systemów podatkowych. Prowadziłam również badania w zakresie polityki fiskalnej w Unii Europejskiej, finansowych i ekonomicznych aspektów członkostwa Polski w Unii Europejskiej, w tym wykorzystania funduszy przedakcesyjnych oraz funduszy strukturalnych biorąc również pod uwagę doświadczenia dotychczasowych członków UE. Zwieńczeniem moich badań odnoszących się do struktury budżetu ogólnego Unii Europejskiej stała się praca doktorska pt. *Rola budżetu Unii Europejskiej w integracji społeczno-gospodarczej* (grant doktorski nr 30/KF/1/2006/W/033).

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych kontynuowałam szczegółowe badania w zakresie finansów Unii Europejskiej skupiając się głównie na reformie strony dochodowej i wydatkowej budżetu UE, w tym oceniając dotychczasowe wydatki na wspólną politykę rolną, politykę badawczo-rozwojową i politykę spójności, poszukując nowych źródeł finansowania działań Unii Europejskiej, a także możliwych zmian struktury dochodowej i mechanizmów korekcyjnych po rezygnacji Wielkiej Brytanii z członkostwa w Unii Europejskiej. W obliczu pojawiających się propozycji dochodów własnych budżetu unijnego zwróciłam uwagę na stopień harmonizacji podatków w Unii Europejskiej i możliwości stworzenia podatku europejskiego.

Odnosiłam się również do reformy zarządzania gospodarczego i mechanizmów stabilizacyjnych w Unii Europejskiej w aspekcie kryzysu gospodarczo-finansowego z 2008 roku, jak również analizowałam możliwości utworzenia unii fiskalnej i budżetu strefy euro. Pogłębiałam ponadto dotychczasowe badania dotyczące budżetu zadaniowego biorąc pod uwagę nowe doświadczenia implementacji tego narzędzia w Polsce i we Francji.

Odrębnym kierunkiem badawczym stała się ocena podejścia krajów członkowskich Unii Europejskiej do polityki społecznej, zwłaszcza do problemu ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Powyższe tematy stały się podstawą do wyróżnienia pięciu obszarów badawczych, których zwieńczeniem stała się rozprawa habilitacyjna (tab. 4). Do każdego obszaru badawczego przyporządkowałam moje najważniejsze publikacje, natomiast pełny spis wszystkich publikacji przed i po doktoracie znajduje się w osobnym zestawieniu (załącznik 4).

Tabela 4. Główne obszary badawcze

Lp.	Nazwa obszaru
1.	Harmonizacja podatków w Unii Europejskiej
2.	Kontrowersje wokół dochodów budżetu Unii Europejskiej – perspektywy zmian
3.	Kierunki wydatkowania środków z budżetu UE
4.	Polityka władz publicznych w kontekście ubóstwa i wykluczenia społecznego
5.	Polityka fiskalna i programowanie budżetowe w Unii Europejskiej na wybranych przykładach

Źródło: opracowanie własne.

Obszar 1. Harmonizacja podatków w Unii Europejskiej

Do obszaru pierwszego zostały zaliczone poniższe publikacje, niektóre we współautorstwie:

- 1.1. *Europeanisation and the Convergence of Tax Policies* [w:] *Macro-, Meso-, and Microeconomic Dimensions of Europeanisation*, red. P. Stanek, K. Wach, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016. - s. 53-72, ISBN 978-83-01-19090-3.
- 1.2. *Allocation of Environmental Taxes in the Context of General Government Expenditures on Environmental Protection in the European Union Member States* [w:] *European Financial Systems 2017. Proceedings. Part 1*, red. J. Nešleha, T. Plíhal, K. Urbanovský, Masaryk University, Brno 2017, s. 109-117, ISBN 978-80-210-8609-8 ; 978-80-210-8610-4 (współautor: J. Dyduch³⁰; udział własny 50%).
- 1.3. *Fiscal Impacts of Environmental Tax Reform in Selected EU Member States*, “Ekonomia i Środowisko” 2019, nr 1 (68), s. 114-126, ISSN 0867-8898 (współautor: J. Dyduch; udział własny 50%).
- 1.4. *W kierunku harmonizacji podatku dochodowego od osób prawnych - propozycje Komisji Europejskiej*, Studia Ekonomiczne, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach nr 108, Katowice 2012, s. 516-525, ISSN 2083-8611.
- 1.5. *Analiza wprowadzania podatku od transakcji finansowych w niektórych państwach członkowskich Unii Europejskiej* [w:] *Mechanizmy funkcjonowania strefy euro. Wybrane problemy IV*, red. S. Owsiak, Krakowska Szkoła Biznesu Uniwersytetu Ekonomicznego, Kraków 2013, s. 121-137, ISBN 978-83-932796-3-0.

³⁰ Obecne nazwisko: J. Godawska.

1.6. *Preferencje podatkowe w krajach Unii Europejskiej na przykładzie Francji i Polski* [w:] *Mechanizmy funkcjonowania strefy euro. Wybrane problemy V*, red. J. Czekaj, Krakowska Szkoła Biznesu Uniwersytetu Ekonomicznego, Kraków 2014, s. 149-165, ISBN 978-83-932796-7-8.

W pierwszym obszarze przedstawiłam istotę europeizacji podatków pośrednich oraz dotychczasowy zakres koordynacji podatków bezpośrednich w Unii Europejskiej. Szczególną uwagę zwróciłam na reformy podatkowe podejmowane w ramach procedury Europejskiego Semestru oraz na przeciwdziałanie szkodliwej konkurencji podatkowej.

Celem prowadzonych rozważań było udzielenie odpowiedzi na pytanie: czy państwa członkowskie UE mają szansę wdrożyć w swojej polityce podatkowej dalsze działania konwergencji, czy też proces ten będzie utrudniony? Podjęłam próbę określenia związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy polityką przyjmowaną przez kraje UE w ramach Semestru Europejskiego, wyzwaniem, jakie stawia funkcjonowanie jednolitego rynku, a działaniami prowadzonymi przez państwa członkowskie UE. W opracowaniu wykorzystałam dane statystyczne państw członkowskich, Eurostatu i Komisji Europejskiej łącząc rozważania teoretyczne i empiryczne [1.1].

Od wielu lat w Unii Europejskiej coraz większą uwagę poświęca się podatkom ekologicznym (także opłatom i innym obciążeniom) jako ważnemu źródłu dochodów publicznych [1.2]. Argumentuje się, że wzrost podatków ekologicznych powinien podnieść jakość środowiska, zapewniając jednocześnie skutki budżetowe. Pomimo istnienia w finansach publicznych zasady jedności materialnej nie ulega wątpliwości, że w przypadku podatków ekologicznych cele fiskalne są powiązane z celami нефiskalnymi. W związku z tym zapotrzebowanie państwa na to źródło dochodów powinno wynikać z konieczności ochrony środowiska.

Celem badań było określenie, w jakim stopniu dochody z podatków środowiskowych przeznaczane są na finansowanie ochrony środowiska w krajach UE. Badanie opierało się na danych Eurostatu na temat dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych z podatków środowiskowych oraz wydatków na ochronę środowiska i obejmowało lata 2006-2015. W większości krajów UE na ochronę środowiska przeznaczono mniej niż połowę wpływów z podatków środowiskowych. Średni stosunek wydatków na ochronę środowiska do wpływów z podatków środowiskowych w poszczególnych krajach UE wahał się od 10,1% do 55,4%. W celu zbadania liniowej zależności pomiędzy podatkami na ochronę środowiska a wydatkami przeprowadzono analizę korelacji Pearsona. Zaobserwowano istotną statystycznie, silną i dodatnią zależność pomiędzy tymi zmiennymi. Wynik można interpretować dwojako:

- więcej podatków związanych ze środowiskiem oznacza większe wydatki na kwestie ochrony środowiska, lub
- rosnąca konieczność wypełniania obowiązków unijnych w zakresie ochrony środowiska pociąga za sobą wzrost obciążeń podatkowych związanych ze środowiskiem.

Kolejnym badaniem w zakresie podatków środowiskowych była ocena, czy – zgodnie z założeniami reformy podatków środowiskowych – w wybranych państwach członkowskich UE następuje podwyżka podatków środowiskowych przy jednoczesnej obniżce innych podatków (zwłaszcza podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych) [1.3]. Grupę krajów wybrano w oparciu o bardziej istotne zmiany w strukturze podatkowej oraz „stare” i „nowe” członkostwo w UE. Badanie opierało się na danych Komisji Europejskiej i ze względu na dostępność danych obejmowało lata 2003-2015. Znaczenie zmian w strukturze opodatkowania analizowano za pomocą miary stopnia zmian strukturalnych. Kierunek tych zmian zbadano za pomocą miary monotoniczności zmian strukturalnych.

Słabą tendencją do nieznacznego przechodzenia z podatków dochodowych na ekologiczne zaobserwowano jedynie w trzech z dziesięciu analizowanych krajów członkowskich. Można zatem stwierdzić, że reforma podatków środowiskowych nie została dotychczas wdrożona w sposób wystarczająco zadowalający, aby w pełni ocenić jej efekty. Ogólnie rzecz biorąc, obniżki stawek podatku od wynagrodzeń oraz wprowadzenie nowych ulg podatkowych lub rozszerzenie istniejących zostały jedynie częściowo skompensowane przejściem na inne formy opodatkowania. Średni poziom podatków środowiskowych w UE utrzymuje się na podobnym poziomie w relacji do PKB czy podatków ogółem w porównaniu z rokiem 2003.

Należy również podkreślić, że skupiono się na badaniu zależności pomiędzy poszczególnymi rodzajami podatków. Ze względu na ograniczony zakres badania nie uwzględniono szeroko rozumianych instrumentów fiskalnych związanych z ochroną środowiska, tj. dotacji oraz preferencji podatkowych. Wdrożenie reformy podatków środowiskowych wymaga położenia nacisku zarówno na cele fiskalne, jak i ekologiczne, aby skupić dyskusję publiczną na kluczowych tematach, takich jak zalety i wady opodatkowania ekologicznego w porównaniu z innymi rodzajami opodatkowania oraz związek między ogólnym opodatkowaniem a wymaganiami dotyczącymi wydatków.

W kolejnym opracowaniu przedstawiłam rozwiązania prezentowane przez Komisję Europejską w zakresie wspólnego opodatkowania osób prawnych pod kątem jego znaczenia dla przedsiębiorstw działających na obszarze Unii Europejskiej [1.4]. W obliczu narastających trudności związanych ze stanem finansów publicznych większości państw

członkowskich Unii Europejskiej po raz kolejny w dyskusjach na forum instytucji unijnych oraz na szczeblu narodowym powróciła kwestia wspólnych zasad opodatkowania. O ile w dziedzinie harmonizacji podatku od wartości dodanej odnotowano znaczący postęp, o tyle w sprawie podatków bezpośrednich pojawia się wiele głosów sprzeciwu.

Komisja Europejska zwraca uwagę, że systemy podatkowe krajów członkowskich UE podlegają ich wewnętrznym rozwiązaniom pod warunkiem, że nie naruszają zasad funkcjonowania jednolitego rynku wewnętrznego. W efekcie powstały wspólne uregulowania dotyczące podatków pośrednich, czyli podatku od wartości dodanej i akcyzy, podczas gdy kwestie podatków bezpośrednich tylko w niewielkim stopniu objęto unijnymi ramami. Rozważając koordynację różnych rozwiązań odnoszących się do podatku dochodowego od osób prawnych należy podkreślić, że unijne propozycje związane były jedynie z koniecznością przeciwdziałania podwójnemu opodatkowaniu, oszustwom podatkowym i wszelkim utrudnieniom w handlu międzynarodowym.

W kolejnym artykule przedstawiłam dotychczasowe uzgodnienia w zakresie podatku od transakcji finansowych w obrębie Unii Europejskiej ze zwróceniem szczególnej uwagi na pozytywne i negatywne konsekwencje, jakie nowa forma opodatkowania niesłaby dla funkcjonowania sektora finansowego, jednolitego rynku wewnętrznego oraz klientów instytucji finansowych tj. przedsiębiorstw, osób fizycznych i władz publicznych [1.5].

Celem ostatniego opracowania było przedstawienie zakresu preferencji podatkowych w Polsce i we Francji [1.6]. W artykule zwrócono uwagę na rozwiązania przyjęte w obu krajach, dokonano ich porównania oraz podjęto się oceny przyjętych uregulowań. Ze względu na różnice w metodzie liczenia preferencji podatkowych w wybranych państwach, przyjęte zestawienie ma przede wszystkim charakter poglądowy.

Obszar 2. Kontrowersje wokół dochodów budżetu Unii Europejskiej – perspektywy zmian

Do obszaru drugiego zostały zaliczone poniższe publikacje, w tym jedna we współautorstwie:

- 2.1. *Nowy kształt budżetu Unii Europejskiej po 2013 roku* [w:] *Mechanizmy funkcjonowania strefy euro. Wybrane problemy III*, red. J. Czekaj, Krakowska Szkoła Biznesu Uniwersytetu Ekonomicznego, Kraków 2012, s. 145-165, ISBN 978-83-932796-0-9 (współautor: J. Nowak, udział własny: 50%).
- 2.2. *The Effectiveness of EU Financial Interests Protection - the Case of Traditional Own Resources*, "Journal of International Scientific Publications: Economy & Business" 2016, vol. 10, s. 390-400, ISSN 1314-7242.

- 2.3. *Perspektywy dla finansów Unii Europejskiej po rezygnacji z członkostwa Wielkiej Brytanii*, „Studia Oeconomica Posnaniensia” 2018, vol. 6, nr 2, s. 106-118, ISSN 2300-5254.
- 2.4. *Elimination of Correction Mechanisms in the EU Budget. Financial Consequences for Member States* [w:] *Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the Era of Global Pandemic*, proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA), red. K. S. Soliman, International Business Information Management Association, Grenada 2020, s. 3364-3371, ISBN 978-0-9998551-5-7.
- 2.5. *Budgetary Operating Balances in the Assessment of the Financial Aspects of European Integration*, “Central European Review of Economics & Finance” 2023, vol. 43, no. 2, s. 37-51, ISSN 2082-8500.

Analiza wpłat i wypłat do i z budżetu Unii Europejskiej od początku istnienia Wspólnot Europejskich budziła wiele kontrowersji. W miarę obejmowania wspólnymi wydatkami nowych dziedzin i przyjmowania nowych członków problem sald budżetowych narastał, a podział na płatników i beneficjentów netto prowadził do wielu nieporozumień między krajami członkowskimi i często mylnego odbierania tego rachunkowego pojęcia.

W pierwszym opracowaniu przedstawiono i poddano ocenie planowane przez Komisję Europejską zmiany w strukturze dochodów i wydatków budżetu unijnego przewidziane na lata 2014–2020 oraz obliczono prognozę dochodów i wydatków budżetu UE na podstawie modelu trendu liniowego [2.1]. Funkcja trendu została wyliczona za pomocą klasycznej metody najmniejszych kwadratów. Starania Komisji Europejskiej dotyczące bardziej racjonalnego zarządzania środkami unijnymi uznano za uzasadnione, jednak zaprezentowane propozycje w pewnej mierze stanowiły powrót do rozwiązań wykorzystywanych przed 2007 rokiem, bądź ukazywały jedynie mechaniczne przesunięcie w samej strukturze wydatków budżetu UE.

System dochodów własnych w budżecie UE wymaga zmian związanych z większym naciskiem na przejrzystość i zrozumiałość dla obywateli oraz dostosowanie do bieżących wyzwań przy jednoczesnym zachowaniu równowagi budżetowej. Konieczne jest także przeciwdziałanie przemytowi, który prowadzi do ograniczenia wpływów z ceł stanowiących wciąż istotne źródło dochodów UE. W konsekwencji w kolejnym artykule dokonałam oceny poziomu nadużyć i nieprawidłowości finansowych dotyczących tradycyjnych zasobów własnych jako jednego z dochodów budżetu UE w latach 2007-2014 [2.2]. Przedstawiłam działania służb Unii Europejskiej i państw członkowskich ograniczających zjawisko nadużyć oraz strategię Komisji Europejskiej dotyczącą ochrony interesów finansowych UE.

Wynik referendum z czerwca 2016 roku w Wielkiej Brytanii, stał się pretekstem do wyraźniejszego niż dotychczas postawienia pytania o przyszłość Unii Europejskiej. Ze

względu na wielowątkowość tematu w trzecim opracowaniu nakreśliłam scenariusze dotyczące perspektyw finansowych ugrupowania, jak może zmienić się budżet unijny od strony dochodów odnoszących się do dwudziestu siedmiu państw, a zatem bez składki brytyjskiej i wypłat na rzecz Wielkiej Brytanii [2.3].

Na potrzeby prowadzonych rozważań wykorzystałam wzór zaproponowany przez Komisję Europejską³¹ i sprawdziłam, jak uogólniony mechanizm korekcyjny znalazłby zastosowanie w Unii Europejskiej bez Wielkiej Brytanii. W przeprowadzonych badaniach ograniczyłam się do określenia możliwych zmian we wpłatach do budżetu unijnego bez odwoływania się do szerzej pojętych korzyści i kosztów dla gospodarek poszczególnych państw, a wynikających z członkostwa we Wspólnocie i funkcjonujących na jednolitym rynku wewnętrznym, co wymaga bardziej szczegółowych wyliczeń przekraczających ramy przygotowanego opracowania.

Wystąpienie Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej i negocjacje w sprawie Wieloletnich Ram Finansowych 2021-2027 stały się również przyczynkiem do kolejnego badania na temat możliwej likwidacji mechanizmów korekcyjnych w budżecie UE i tym samym uproszczenia systemu dochodów własnych UE [2.4]. W artykule podjęłam próbę oszacowania zmian we wpłatach do budżetu UE po wycofaniu się Wielkiej Brytanii i rezygnacji z jakichkolwiek mechanizmów korekcyjnych. Przedstawiłam dwa problemy badawcze - jak wyglądałyby składki państw członkowskich do budżetu UE po wyeliminowaniu rabatu brytyjskiego lub innych mechanizmów korygujących oraz które państwo zyskałoby, a które straciło na każdym z rozwiązań, biorąc pod uwagę salda operacyjne dotyczące budżetu UE. W rozważaniach wykorzystałam dane Eurostatu z lat 2014-2019 uwzględniając aktualnie funkcjonujące mechanizmy korygujące oraz analizę scenariuszy. Salda państw członkowskich obliczyłam w oparciu o zmodyfikowany wzór Komisji Europejskiej.

W ostatnim opracowaniu oceniłam, czy prezentacja przepływów finansowych między państwami a budżetem UE dostarcza konstruktywnych informacji, skoro podkreśla się w literaturze przedmiotu, że przedstawienie korzyści i kosztów integracji posiada zdecydowanie szerszy i bardziej złożony zakres wynikający ze swobody przepływu osób, usług, towarów i kapitału [2.5]. W celu zbadania wpływu transferów z i do budżetu Unii Europejskiej na PKB *per capita* w poszczególnych państwach członkowskich wykorzystałam dane z 2019 roku ze

³¹ European Commission, *Building Our Common Future, Policy Changes and Budgetary Means of the Enlarged Union 2007-2013*, COM (2004) 101 final Brussels; European Commission, *Financing the European Union*, Commission report on the operation of the own resources system, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg 2004, COM (2004) 505 final, vol. II.

względu na ostatni rok pełnego członkostwa Wielkiej Brytanii w UE. Ponadto przedstawiłam na podstawie najnowszych danych z 2022 roku bieżące salda operacyjne państw członkowskich według autorsko skorygowanej metody budżetowych sald operacyjnych stosowanej przez Komisję Europejską,

Z moich badań wynikało, iż mechanizmy korygujące po stronie dochodowej budżetu Unii Europejskiej wpływają na bilans operacyjny danego kraju, choć nie muszą powodować zmiany salda operacyjnego z ujemnego na dodatnie i odwrotnie. Ponadto operacyjne salda budżetowe nie dają prawdziwego obrazu korzyści i kosztów integracji europejskiej. Podawanie wartości sald budżetowych państw członkowskich w stosunku do budżetu UE należy uznać za zabieg ściśle księgowy. Szersze wykorzystanie operacyjnych sald budżetowych można uznać za zaprzeczenie istocie europejskiej wartości dodanej, gdyż odwołują się one do idei „godziwego zwrotu” jako oczekiwania pewnej adekwatności pomiędzy wypłaconymi kwotami a środkami otrzymanymi z budżetu.

Obszar 3: Kierunki wydatkowania środków z budżetu UE

Do obszaru trzeciego zostały zaliczone poniższe publikacje, w tym część we współautorstwie:

- 3.1. *Aktualne wyzwania dla wspólnej polityki rolnej*, Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Problemy Rolnictwa Światowego, t. 13(28), z. 2, Warszawa 2013, s. 79-88, ISSN 2081-6960.
- 3.2. *Kierunek zmian w płatnościach bezpośrednich dla rolnictwa państw członkowskich Unii Europejskiej*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 403, Wrocław 2015, s. 321-330, ISSN 1899-3192.
- 3.3. *Struktura wydatków unijnych po 2020 roku w aspekcie wyzwań integracyjnych*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, nr 9 (969), Kraków 2017, s. 49-68, ISSN 1898-6447.
- 3.4. *Increasing Importance of EU Spending on Business Research and Innovation - Evidence from Poland* [w:] *Theory and Applications in the Knowledge Economy*, proceedings of the International Conference TAKE 2017, red. E. Tomé, G. Neumann, B. Knežević, University of Zagreb, Zagrzeb 2017, s. 723-736, ISBN 978-989-20-7714-7 (współautor: B. Grabińska, udział własny: 50%).
- 3.5. *The European Union's R&D Potential after Brexit - Opportunities and Threats* [w:] *Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the Era of Global Pandemic*, proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA), red. K. S. Soliman. International Business Information Management Association, Grenada 2020, s. 1077-1086, ISBN 978-0-9998551-5-7 (współautor: A. Odrobina, udział własny: 50%).
- 3.6. *How Can Brexit Affect the EU Research and Development?* [w:] *Innovation Management and Information Technology Impact on Global Economy in the Era of Pandemic*, proceedings of the 37th International Business Information Management Association Conference (IBIMA), red. K. S. Soliman, International Business

Information Management Association, Kordoba 2021, ISSN 2767-9640, ISBN 978-0-9998551-6-4, s. 1880-1886 (współautor: A. Odrobina, udział własny: 50%).

3.7. *Nieprawidłowości w wydatkach z budżetu Unii Europejskiej na realizację polityki rolnej i polityki spójności w Polsce* [w:] *Wydatki publiczne*, red. S. Owsiak, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Kraków 2019, s. 236-260, ISBN 978-83-208-2366-0.

Wzrastającej krytyce dotyczącej finansowania rolnictwa z budżetu Unii Europejskiej towarzyszą stopniowe zmiany w sposobie patrzenia na wspólną politykę rolną. Wprawdzie postulat renacjonalizacji polityki rolnej nie jest zauważalny jak kilka lat temu, to jednak wciąż podkreśla się konieczność wprowadzenia większej racjonalności w wydatkowanie środków unijnych na rolnictwo, przeciwdziałania patologiom w postaci oszustw finansowych i szybszego reagowania na bieżące wyzwania. W konsekwencji w dwóch artykułach [3.1, 3.2] dokonałam oceny aktualnego stanu wspólnej polityki rolnej oraz starałam się odpowiedzieć na pytanie, czy od 2014 roku nastąpią istotne zmiany w dotychczasowych uregulowaniach w tym zakresie, czy też rolnictwo w Unii Europejskiej będzie funkcjonowało według obecnie istniejących rozwiązań.

Ze względu na bardzo szeroki zakres wybranej problematyki podstawą prowadzonych rozważań stały się kwestie finansowania polityki rolnej. Celem pierwszego opracowania było przybliżenie różnych stanowisk z położeniem szczególnego nacisku na toczące się wówczas negocjacje dotyczące Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2014–2020. Konieczność sprostania konkurencji państw z całego świata, a także zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego obywatelom Unii Europejskiej przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego i trosce o zdrowie roślin i zwierząt, należy zaliczyć do priorytetowych wyzwań dla przedstawicieli państw członkowskich UE.

W drugim opracowaniu przedstawiłam ewolucję funkcjonowania dopłat bezpośrednich dla rolników ze szczególnym uwzględnieniem mocnych i słabych stron przyjętego przez Unię Europejską rozwiązania. Wzięłam pod uwagę dotychczasowe efekty działania tego instrumentu jak i założenia reformy z 2013 roku opierając się na dokumentach Komisji Europejskiej, polskiego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowego Instytutu Badawczego. We wnioskach podjęłam próbę określenia dalszych usprawnień w systemie płatności bezpośrednich dla rolnictwa.

W obliczu wyzwań o charakterze gospodarczo-społecznym i polityczno-obronnym (stan na 2017 rok) pojawiło się pytanie o przyszłość integracji europejskiej. W kolejnym artykule [3.3] przedstawiłam i oceniłam najnowsze koncepcje dotyczące modeli integracji ze

zwróceniem szczególnej uwagi na sprawy finansowe tj. możliwe kierunki wydatkowania środków z budżetu UE po 2020 roku pod kątem ewentualnych nowych, wspólnych strategii na polu gospodarczym, społecznym i obronnym. Rozważania były prowadzone w oparciu o metodę scenariuszową, w której najważniejszym elementem stało się pytanie o realność wprowadzenia w Unii Europejskiej federalizmu fiskalnego, a co za tym idzie analizie poddałam również polityczny aspekt ugrupowania, czyli możliwe zmiany o charakterze instytucjonalnym. W efekcie niniejsze rozważania były zobrazowane stosownymi obliczeniami m.in. w postaci wariantów struktury Wieloletnich Ram Finansowych po 2020 roku na przykładzie Perspektywy Finansowej na lata 2014-2020.

W następnych trzech publikacjach [3.4, 3.5, 3.6] poruszono problem oceny dotacji na badania i rozwój. Wydatki na badania i innowacje w budżecie UE uznano za niezwykle istotne w polityce innowacyjnej jako odpowiedź na globalizację i konieczność poprawy konkurencyjności w stosunku do państw trzecich. Innowacyjność w gospodarce europejskiej odgrywa ważną rolę w procesie zwiększania konkurencyjności pomiędzy krajami, regionami i organizacjami międzynarodowymi. Polska, podobnie jak inne państwa Europy Środkowo-Wschodniej, osiągnęła etap rozwoju gospodarczego, w którym czynniki wzrostu oparte na przewagach konkurencyjnych w postaci niskich kosztów pracy i importu nowoczesnych technologii nie wystarczą, aby pomyślnie zamknąć proces nadrabiania zaległości. Innowacje wprowadzane przez sektor przedsiębiorstw uznawane są za kluczowy czynnik przyszłego zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Przedsiębiorstwa mają jednak tendencję do niedoinwestowania w badania i rozwój ze względu na istniejące niedoskonałości rynku, co uzasadnia interwencję polityki publicznej zarówno na poziomie krajowym, jak i ponadnarodowym.

Ze względu na pojawiające się w literaturze przedmiotu opinie, że wspólna polityka spójności nie wnosi w pełni satysfakcjonującej wartości dodanej dla państw członkowskich UE i w związku z tym wymaga ponownego zdefiniowania i położenia większego nacisku na finansowanie innych obszarów, w tym badań i rozwoju technologicznego, podjęto próbę wykazania, że od 2000 roku rosnące fundusze UE przeznaczone na rozwój innowacyjności przedsiębiorstw, skorelowane ze wzrostem krajowych wydatków publicznych na badania i innowacje, mogłyby przyczynić się do pobudzenia inwestycji przedsiębiorstw w tym samym obszarze.

W następnych dwóch opracowaniach [3.5, 3.6] będących kontynuacją podjętej problematyki wydatków na badania i rozwój poruszono konsekwencje opuszczenia Unii Europejskiej przez Wielką Brytanię w kontekście potencjału badawczo-

rozwojowego. Badanie miało także na celu ustalenie wpływu potencjału Wielkiej Brytanii na UE w obszarze B+R oraz określenie znaczenia UE w gospodarce światowej, a także szans rozwoju potencjału B+R po Brexicie i ewentualnych zagrożeniach wynikających z tego procesu.

Podstawowym problemem badawczym była ocena spadku potencjału badawczo-rozwojowego UE w wielu obszarach, ze szczególnym uwzględnieniem pozycji korporacji międzynarodowych (MNE) w UE i budżecie UE po uwydatnieniu zmian w polityce innowacyjnej UE. Podjęto próbę oszacowania zmian w wydatkach na badania i rozwój z budżetu UE po rezygnacji Wielkiej Brytanii z członkostwa oraz określenia prognozowanego podziału środków pomiędzy państwa członkowskie UE.

Z przeprowadzonych badań wynikało, że Brexit znacząco osłabi UE w obszarze B+R, co będzie stanowić wyzwanie w świetle wzmocnionej pozycji USA i Azji Wschodniej w systemie globalnym. W przypadku przedsiębiorstw wielonarodowych potencjał badawczo-rozwojowy UE znacznie się zmniejszy, gdyż w Wielkiej Brytanii działało prawie 24 proc. unijnych firm o największych nakładach na badania i rozwój.

Potencjał UE w obszarze badań i rozwoju opierał się na swobodzie współpracy z państwami członkowskimi przy realizacji projektów finansowanych w dużej mierze ze wspólnych funduszy. Z podjętych badań wynikało, iż UE była zagrożona utratą jednego z wiodących ośrodków badawczo-rozwojowych i zmniejszeniem rozmiaru jednolitego rynku, natomiast Wielka Brytania będzie zmuszona znacząco zwiększyć swój wkład krajowy w badania i rozwój oraz zmienić strategię kontynuacji współpracy międzynarodowej, w przeciwnym razie straci swoją pozycję w czołówce światowych badań.

W ostatnim opracowaniu [3.7] zbadałam poziom nieprawidłowości w wydatkowaniu środków na wspólną politykę rolną i politykę spójności w Polsce w okresie 2004–2017 na tle danych pochodzących ze wszystkich państw członkowskich. Położyłam nacisk na ocenę polityki unijnej w zakresie zwalczania nieprawidłowości, analizując przyjęte rozwiązania prawne. Informacje pozyskałam głównie z raportów Komisji Europejskiej, Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, a także Ministerstwa Finansów.

Do przeszkód w wyciągnięciu jednoznacznych wniosków należały: niekompletność danych prezentowanych przez Komisję Europejską na podstawie informacji od państw członkowskich, zróżnicowane zasady przyjęte do raportowania nieprawidłowości, w tym oszustw, przez kraje członkowskie do Komisji Europejskiej, trudności w określeniu stopnia skuteczności państw w wykrywaniu nieprawidłowości, długotrwałość procedur pozwalających na ostateczne stwierdzenie, czy zgłoszone podejrzenie oszustwa zostało potwierdzone orzeczeniem sądu i w efekcie nieporównywalność danych rok do roku.

Konieczność wspólnych działań w zakresie zwalczania nieprawidłowości finansowych wynika z charakteru funkcjonowania Unii Europejskiej jako organizacji międzynarodowej. Dochody i wydatki budżetu Unii Europejskiej i związane z nimi zarządzanie krajowymi środkami publicznymi stanowią przedmiot nadzoru ze strony instytucji unijnych, ale także aktywności władz państw członkowskich i służb administracyjnych. W konsekwencji konieczne stało się opracowanie wspólnych reguł i procedur dotyczących kontroli oraz kierunków działania i kar administracyjnych wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości w gromadzeniu i wydatkowaniu środków unijnych.

Obszar 4. Polityka władz publicznych w kontekście ubóstwa i wykluczenia społecznego

Do obszaru czwartego zostały zaliczone poniższe publikacje powstałe głównie we współautorstwie:

- 4.1. *Wpływ wydatków budżetowych na zmniejszanie ubóstwa w Polsce*, „Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie. Polityki Europejskie, Finanse i Marketing” nr 23 (72) (2020), s. 95-112, ISSN 2081-3430 (współautor: K. Maj-Waśniowska³²; udział własny 50%).
- 4.2. *Spatial Differentiation of Poverty in Polish Voivodships*, „Central European Management Journal” vol. 28, nr 3 (2020), s. 2-25, ISSN 2658-0845 (współautor: M. Ćwiek, K. Maj-Waśniowska; udział własny 33%).
- 4.3. *Assessment of Poverty by Municipalities in the Context of Population Ageing - the Case of Małopolskie Voivodeship*, „Sustainability”- vol. 13, iss. 5 (2021), s. 1-21, ISSN 2071-1050 (współautor: M. Ćwiek, K. Maj-Waśniowska; udział własny 33%).
- 4.4. *Contribution of the EU Budget to the Implementation of the Social Cohesion Policy of the European Union*, „Journal of Management and Business Administration. Central Europe” 2016, vol. 24, nr 2, s. 89-106, ISSN 2450-7814.
- 4.5. *Public Expenditure on Social Protection in the Light of the Europe 2020 Poverty Objective*, [w:] Eurasian Economic Perspectives: Proceedings of the 23rd Eurasia Business and Economics Society Conference, red. M. Huseyin Bilgin, H. Danis, G. Karabulut, G. Gözgor, Springer, Cham 2020, „Eurasian Studies in Business and Economics” vol. 13/1, s. 13-37, ISSN 2364-5067, ISBN 978-3-030-40374-4; 978-3-030-40375-1 (współautor: K. Maj-Waśniowska, A. Wałęga; udział własny 33%).
- 4.6. *Two-Speed Europe Model in the Aspect of Europe 2020 Strategy*, [w:] *Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the Era of Global Pandemic: Proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA)*, red. K. S. Soliman, International Business Information Management Association, Grenada 2020, s. 3162-3171, ISBN 978-0-9998551-5-7 (współautor: M. Ćwiek, K. Maj-Waśniowska; udział własny 33%).

W czwartym obszarze badawczym zwrócono uwagę na problem ubóstwa i wykluczenia społecznego w Polsce i w pozostałych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Zjawisko ubóstwa i wykluczenia społecznego nabrało nowego znaczenia w następstwie

³² Obecne nazwisko: K. Maj-Serwatka.

kryzysu finansowego i gospodarczego z 2008 roku, dlatego działania na rzecz jego zwalczania stały się jednym z elementów wyzwań strategicznych Unii Europejskiej.

Wpływ ochrony socjalnej jest bardzo zróżnicowany w UE, dlatego zapewnienie odpowiedniego rodzaju i poziomu wsparcia pozostaje wyzwaniem dla wielu państw członkowskich. Długoterminowe podejście do walki z ubóstwem ma fundamentalne znaczenie i powinno stanowić priorytet zrównoważonej polityki społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej i zatrudnienia.

Wdrażane w Polsce nowe rozwiązania prawne i instrumenty finansowe mające służyć realizacji celów przyjętych w obszarze ograniczenia ubóstwa i wykluczenia finansowego posłużyły do postawienia pytań leżących u podstaw podjętego problemu badawczego [4.1]: 1) Jakie są podstawowe cele polityki społecznej w zakresie ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego w Polsce? 2) Czy implementowane do polityki społecznej rozwiązania mają wpływ na zasięg ubóstwa?

W rezultacie przeprowadzonych badań z wykorzystaniem analizy statystycznej stwierdzono, że wzrost wydatków publicznych wpływa na poziom ubóstwa w Polsce zmniejszając jego zasięg. W ramach wniosków płynących z badań odnotowano, że liniowe zależności między wydatkami z budżetu państwa w działach dotyczących polityki społecznej i rodziny a dwoma zmiennymi zależnymi będącymi wskaźnikami ubóstwa (skrajnego i relatywnego) są statystycznie istotne i są to zależności silne bądź umiarkowane.

Celem kolejnego badania [4.2] była ocena kierunku zmian zasięgu ubóstwa skrajnego, względnego i ustawowego w Polsce w latach 2008-2017 oraz przestrzennego zróżnicowania ubóstwa w poszczególnych województwach. Badanie zróżnicowania ubóstwa przeprowadzono na podstawie danych z badania budżetów gospodarstw domowych Głównego Urzędu Statystycznego. Uzyskane wyniki poddano analizie statystycznej, wykorzystując elementy analizy wielowymiarowej. Stwierdzono, że przyjęta definicja ubóstwa ma kluczowe znaczenie w ocenie poziomu ubóstwa w poszczególnych okresach.

Podobnie jak w przypadku zmienności w czasie, zakres poszczególnych rodzajów ubóstwa jest znacznie zróżnicowany w poszczególnych województwach. Analiza skupień wykazała istnienie czterech grup województw. Rozkład przestrzenny ubóstwa w Polsce wskazywał na większe ubóstwo w województwach położonych we wschodniej Polsce i mniejsze ubóstwo w województwach z dużymi ośrodkami miejskimi (gospodarczymi). W przypadku analizy przestrzennej wybór wskaźnika ubóstwa nie wpływał w istotny sposób na względną ocenę poziomu ubóstwa w poszczególnych województwach. Oznacza to, że

niezależnie od przyjętego wskaźnika jest możliwe jednoznaczne wskazanie województw najbardziej i najmniej dotkniętych problemem ubóstwa.

Problem badawczy odnoszący się do znaczenia ubóstwa jako wyzwania społecznego dla jednostek samorządu terytorialnego stał się również podstawą do analizy związków pomiędzy starzeniem się społeczeństwa a oceną skali ubóstwa przez gminy w zależności od rodzaju gminy [4.3]. Artykuł wypełniał zidentyfikowaną lukę badawczą w tym zakresie. Część empiryczna opierała się na wynikach badań własnych przeprowadzonych metodą CAWI na próbie 144 gmin województwa małopolskiego. W celu sprawdzenia, czy pomiędzy badanymi zmiennymi jakościowymi istnieje związek, posłużono się testem niezależności Chi-kwadrat. Dla określenia zależności zachodzących pomiędzy kategoriami zmiennych charakteryzujących skalę występowania ubóstwa a pozostałymi zmiennymi przeprowadzono analizę korespondencji. Badania pozwoliły stwierdzić, że problematyka ubóstwa jest jednym z najważniejszych problemów społecznych z punktu widzenia gmin.

Należy podkreślić, że zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym są osoby z różnych grup wiekowych. Problem ten jednak w szczególności dotyczy osób starszych i biorąc pod uwagę postępujący proces starzenia się społeczeństwa oraz malejącą stopę zastąpienia należy się spodziewać, że będzie się nasilać. Niewątpliwie pozytywnie należy ocenić świadomość występowania zależności pomiędzy nasileniem procesu starzenia się w gminie a zwiększeniem ryzyka ubóstwa osób starszych. Niemniej jednak działania mające na celu przeciwdziałanie problemowi ubóstwa w dokumentach strategicznych gmin nie są traktowane priorytetowo. Stąd w wymiarze praktycznym gminy powinny wykorzystać potencjał, jaki niesie ze sobą rozwój „srebrnej gospodarki”. Może ona nie tylko ograniczyć negatywne skutki zachodzących procesów społecznych, ale przede wszystkim stanowić stymulantę lokalnego rozwoju.

Cel strategii „Europa 2020” polegający na uchronieniu co najmniej 20 mln osób przed zagrożeniem ubóstwem i wykluczeniem społecznym w porównaniu z 2008 rokiem, stał się przyczynkiem do weryfikacji, w jakim stopniu państwa członkowskie Unii Europejskiej są w stanie sprostać stawianym im wymaganiom biorąc pod uwagę krajowe i unijne wydatki publiczne [4.4 i 4.5]. Do głównych celów badań należało przedstawienie kierunków finansowania polityki spójności społecznej realizowanej przez Unię Europejską, strategii UE dotyczącej walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, jej celów oraz metod stosowanych przy ich realizacji w państwach członkowskich, analiza europejskich miar ubóstwa i wykluczenia społecznego w Polsce na tle pozostałych krajów Unii Europejskiej oraz

obliczenie korelacji pomiędzy poziomem wydatków publicznych na ochronę socjalną a wskaźnikami ubóstwa zawartymi w strategii „Europa 2020”.

W badaniach wykorzystano modele danych panelowych. Kraje UE zostały podzielone na stosunkowo jednorodne grupy pod względem wybranych wskaźników ubóstwa. Z badania wynika, że wydatki na świadczenia z zakresu ochrony socjalnej zmniejszyły wskaźnik ubóstwa w krajach UE. Wpływ ochrony socjalnej jest bardzo zróżnicowany w UE, dlatego zapewnienie odpowiedniego rodzaju i poziomu wsparcia pozostaje wyzwaniem dla wielu państw członkowskich. Oprócz transferów socjalnych ważna jest także rola polityki społecznej, jednak rezultaty tych działań są widoczne dopiero w dłuższej perspektywie.

W kolejnym opracowaniu [4.6] badano, czy Europa dwóch prędkości jest istniejącą i realną koncepcją w kontekście strategii „Europa 2020”. Na podstawie wybranych wskaźników odnoszących się do: edukacji, ubóstwa, B+R, zatrudnienia i ochrony środowiska, sprawdzono, czy podział krajów odpowiada założeniom koncepcji Europy dwóch prędkości i czy jest równoważny z krajami strefy euro i poza nią.

W badaniu wykorzystano analizę skupień oraz test U Manna–Whitneya. W kontekście przeprowadzonych badań w Unii Europejskiej mamy do czynienia z modelem Europy dwóch prędkości, jednak linia podziału nie jest równa członkostwu w strefie euro. Na podstawie analizy skupień pokazano, że wyodrębnione dwie grupy pokrywają się jedynie częściowo z podziałem na strefę euro i pozostałe państwa członkowskie. Z jednej strony wynika to z faktu, że część zamożnych krajów o wysokim poziomie rozwoju społecznego (Dania, Szwecja) dobrowolnie zrezygnowała z członkostwa w strefie euro, z drugiej strony, do strefy euro dołączyły m.in. kraje byłego bloku wschodniego, których poziom rozwoju gospodarczego, choć w ostatnich dziesięcioleciach znacząco wzrósł, jest w dalszym ciągu niższy niż w tzw. „europejskim rdzeniu” (UE15).

Obszar 5. Polityka fiskalna i programowanie budżetowe w Unii Europejskiej na wybranych przykładach

Do obszaru piątego zostały zaliczone poniższe publikacje, w tym jedna we współautorstwie:

5.1. *Zmiany w nadzorze nad polityką budżetową w Unii Gospodarczej i Walutowej*, red. J. Sokołowski, G. Węgrzyn, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 168, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 189-198, ISSN 1899-3192.

5.2. *Czy unia fiskalna w obrębie Unii Europejskiej jest możliwa – wnioski z kryzysu*, „Management and Business Administration. Central Europe” 2013, Nr 2 (121), Vol. 21, s. 139–154, ISSN 2084-3356.

- 5.3. *Koordinacja polityki fiskalnej w Unii Europejskiej – stan i perspektywy*, [w:] *Mechanizmy funkcjonowania strefy euro. Wybrane problemy VII*, red. J. Czekaj, Krakowska Szkoła Biznesu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2016, s. 141-168, ISBN 978-83-939641-1-6.
- 5.4. *Efforts to Reduce the Public Finance Imbalance in France in the Multiannual Planning Context*, „Problemy Zarządzania - Management Issues”, *Evolution and Effectiveness of National and European Financial Management – Recommendations for the Future*, 2019, Vol. 17, No. 3(83), red. S. Franek, M. Postuła, s. 72 –92, ISSN 1644-9584.
- 5.5. *Funkcjonowanie budżetu zadaniowego we Francji – sześć lat doświadczeń*, [w:] *Budżet zadaniowy metodą racjonalizacji wydatków*, red. B. Woźniak, M. Postuła, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Wydawnictwo CeDeWu.pl, Warszawa 2012, s. 161-170, ISBN 978-83-7556-036-7.
- 5.6. *Ewolucja układu budżetu zadaniowego w obszarze polityki kulturalnej państwa na przykładzie Polski i Francji*, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio H – Oeconomia* 2018, Vol. 52, Nr 3, s. 147-157, ISSN 0459-9586 (współautor: B. Grabińska; udział własny: 50%).
- 5.7. *Planowanie wieloletnie w zakresie wydatków na bezpieczeństwo wewnętrzne – doświadczenia Polski i Francji na wybranych przykładach*, „Problemy Zarządzania” 2017, vol. 15, nr 2 (67), cz. 1, Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, s. 83 – 104, ISSN 1644-9584.

W piątym obszarze badawczym zwrócono uwagę na politykę fiskalną krajów członkowskich Unii Europejskiej w aspekcie konsolidacji finansów publicznych, która podlega coraz większej kontroli ze strony instytucji unijnych. Trzeba podkreślić, że prowadzenie polityki fiskalnej należy wciąż do kompetencji poszczególnych państw. Zatem sposób gromadzenia dochodów publicznych i kierunki ich wydatkowania są wynikiem realizacji zamierzeń władz publicznych, co nie oznacza braku wspólnych porozumień, deklaracji oraz unijnych aktów prawnych.

W dwóch opracowaniach [5.1, 5.3] przedstawiłam ówczesne propozycje instytucji unijnych w zakresie monitorowania sytuacji finansów publicznych krajów członkowskich będące efektem doświadczeń związanych z kryzysem ekonomicznym i finansowym z 2008 roku. Oprócz modyfikacji w istniejącym od 1997 roku Pakcie Stabilności i Wzrostu, zaproponowano nowe akty prawne określające działania w razie powstania nierównowagi gospodarczej. Celem pierwszego artykułu była odpowiedź na pytanie, czy nowe rozwiązania przyczynią się do większej koordynacji krajowych finansów publicznych, skoro wiele z nich stanowi powtórzenie z roku 2005. Pojawiły się bowiem wątpliwości, czy w istniejących okolicznościach ich skuteczność będzie większa. Ze względu na zapowiedź wprowadzenia nowych ram nadzoru makroekonomicznego od połowy 2011 roku w opracowaniu posłużyłam się projektami unijnych aktów prawnych.

Do tematu powróciłam po dwóch latach próbując określić, jakie zmiany nastąpiły w koordynacji polityki budżetowej państw członkowskich Unii Europejskiej, biorąc pod uwagę wymogi zawarte w unijnych aktach prawnych, które pojawiły się od 2011 roku [5.3]. W rozważaniach skupiłam się przede wszystkim na możliwości powołania do życia niezależnych rad fiskalnych, wprowadzeniu lub utrzymaniu reguł fiskalnych oraz zmianach dotyczących całkowitego deficytu sektora finansów publicznych, deficytu strukturalnego oraz długu publicznego w okresie 2010–2015. Jako pierwszy do oceny wybrałam rok 2010, a zatem dwa lata po wybuchu kryzysu gospodarczo-finansowego, w celu zbadania nie tyle negatywnych konsekwencji prowadzonej uprzednio polityki państw członkowskich i działań instytucji finansowych, ile reakcji władz publicznych w zakresie polityki budżetowej po wejściu w życie nowych unijnych uregulowań w tym zakresie.

Działania w obrębie Unii Europejskiej dotyczące konsolidacji fiskalnej, teoretyczny format unii fiskalnej oraz jej zasięg stały się podstawą do rozważań zawartych w kolejnej publikacji [5.2]. Próbowałam znaleźć odpowiedź na pytanie, czy Unia Europejska, a zwłaszcza kraje będące pełnoprawnymi członkami Unii Gospodarczej i Walutowej, są w stanie wypracować wspólne rozwiązania w zakresie polityki budżetowej, których konsekwencją może być dalsze pogłębianie procesów integracyjnych. Przedstawiłam własne wnioski dotyczące bieżących wydarzeń w obrębie finansowej integracji Unii Europejskiej opierając się na raportach i aktach prawnych Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Przewodniczącego Rady Europejskiej i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

Zwróciłam uwagę na możliwą rolę wspólnych obligacji skarbowych i konsekwencje ich emisji (w kontekście podziału ryzyka między emitentami, a co za tym idzie – wpływu na dyscyplinę fiskalną). Niniejszy artykuł był przyczynkiem do dalszej dyskusji na temat przyszłości Unii Europejskiej, przede wszystkim w kontekście polityki fiskalnej.

Ukazanie postępu w dyscyplinie finansów publicznych w kontekście gospodarki realnej i reform strukturalnych stało się celem kolejnych badań na przykładzie nierównowagi finansów publicznych we Francji od 1998 roku [5.4]. Podkreśliłam, że konsolidacja finansów publicznych we Francji nie była wystarczająca, jednakże od 2009 roku można było zaobserwować działania rządu na rzecz poprawy racjonalizacji wydatków publicznych oraz zmiany po stronie dochodowej przyczyniające się do wzrostu gospodarczego. Pomimo wdrażanych reform mających na celu zmniejszenie obciążeń podatkowych przedsiębiorstw i wsparcie inwestycji produkcyjnych, francuski system podatkowy w dalszym ciągu charakteryzował się wysokim stopniem złożoności.

W badaniach wykorzystałam Programy Stabilności Francji, francuskie akty prawne dotyczące finansów publicznych i planowania wieloletniego, propozycje rekomendacji Komisji Europejskiej oraz rekomendacje Rady Ecofin i dane Eurostatu. W celu określenia trafności prognoz dokonano obliczeń błędów prognoz od najstarszych do najbardziej aktualnych. Hipotezy badawcze przyjęte w pracy były następujące:

- po zakwalifikowaniu się do strefy euro dynamika ograniczania deficytu finansów publicznych i długu publicznego nie była wystarczająca w stosunku do wymogów zawartych w regulacjach unijnych,
- przewidziana w Programach Stabilności i planach wieloletnich rządu francuskiego wielkość stopniowej redukcji deficytu sektora finansów publicznych i długu publicznego nie znalazła odzwierciedlenia w realnych danych (przedstawionych *ex post*).

Badania nad tematyką francuskich finansów publicznych kontynuowałam w kolejnych opracowaniach biorąc pod uwagę aspekt programowania budżetowego [5.5, 5.6, 5.7]. U podstaw reformy wprowadzającej budżet zadaniowy we Francji legły założenia o oczekiwanych korzyściach, które ministerstwo ds. budżetu, rachunków publicznych i reformy państwa prezentowało z punktu widzenia różnych grup beneficjentów.

Pomimo wprowadzenia budżetu zadaniowego we Francji już w 2006 roku, wciąż dokonuje się zmian, zwłaszcza w obrębie mierników tak, aby najlepiej odzwierciedlały stopień osiągnięcia zamierzonych celów. W efekcie ocena tychże zmian stała się podstawą dla opracowania 5.5.

Ukazanie różnic w kwantyfikacji wydatków na kulturę w budżecie zadaniowym Polski i Francji stało się celem kolejnego artykułu [5.6]. W efekcie przyjęto następującą hipotezę badawczą: ze względu na zbliżony charakter w prowadzeniu polityki kulturalnej, w budżecie Polski i Francji powinny występować podobieństwa metody kwantyfikacji zadań i programów. W opracowaniu zastosowano metodę porównawczej analizy opisowej wykazując, czy zachowano konsekwencję w określeniu mierników i czy dokonano zmian koniecznych do właściwej oceny stopnia realizacji celów. Ze względu na różne daty wprowadzania budżetu zadaniowego w porównywanych krajach, przyjęty dla Polski okres badawczy przypadął na lata 2009 – 2016, natomiast dla Francji dotyczył lat 2006 – 2016.

Kształt budżetu zadaniowego w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego zarówno w Polsce jak i we Francji podlegał w badanym okresie licznym zmianom. Mimo występujących między tymi dwoma krajami różnic w uwarunkowaniach finansowania tego obszaru działalności państwa, można stwierdzić, że kierunek zmian był taki sam. W obu krajach widoczne było dążenie do uproszczenia struktury budżetu zadaniowego, przejawiające się

ograniczeniem liczby zadań, celów i mierników. Jednocześnie jednak zwracano uwagę na potrzebę stabilizacji struktury budżetu zadaniowego, co sprzyjałoby uzyskaniu porównywalnych danych dotyczących wydatkowania środków publicznych. Zwrócono uwagę, że Francja i Polska były na różnym etapie, jeśli chodzi o wykorzystanie układu zadaniowego w planowaniu i sprawozdawczości budżetowej.

Ocenę porównawczą budżetu zadaniowego w Polsce i we Francji kontynuowałam w badaniach nad kierunkami wydatków w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego ze zwróceniem uwagi na skuteczność wydatkowania środków, czyli stopnia realizacji założonych celów określonego za pomocą odpowiednich rodzajów mierników i zachowania ciągłości działania [5.7]. Wybór przedmiotu badania wynikał z założenia, że polityka w zakresie utrzymania porządku publicznego i bezpieczeństwa powinna być realizowana w podobny sposób w państwach demokratycznych, co stwarza większe możliwości porównawcze. Podobnie jak w poprzednim opracowaniu dla obu państw przyjęto inny okres badawczy, co wynikało z momentu wprowadzenia budżetu zadaniowego. W opracowaniu zastosowałam metodę analizy opisowej. Starłam się wykazać na podstawie przykładowych wydatków w obrębie wybranego zadania i programu, czy rozdysponowanie środków uległo znaczącej zmianie.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

5.1. Staże naukowe i współpraca z innymi ośrodkami

Praca na macierzystej uczelni od początku była związana ze współpracą z innymi ośrodkami naukowymi. Pierwszymi efektami wynikającymi ze współpracy naukowej i stażu w merostwie Miasta Lille we Francji było napisanie w 2001 roku pracy dyplomowej w języku francuskim pt. *La fiscalité locale en France et en Pologne (l'exemple de la ville de Lille et de la ville de Cracovie)* w ramach Francusko-Polskich Studiów Podyplomowych w Zakresie Administracji Publicznej i Zarządzania Terytorialnego (*les Etudes Supérieures Spécialisées en Management Territorial*) prowadzonych na Akademii Ekonomicznej w Krakowie (obecnie Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie) oraz Université des Sciences et Technologies de Lille, Institut d'Administration des Entreprises.

Swoje zainteresowania naukowe dotyczące francuskich podatków lokalnych pogłębiłam w 2004 roku odbywając kolejny staż naukowy na Uniwersytecie Pierre Mendès France i w Instytucie Urbanistyki w Grenoble (l'Institut d'Urbanisme de Grenoble). W

efekcie nawiązanej współpracy i dotychczasowych doświadczeń naukowych napisałam artykuł *Ocena rozwiązań we francuskim systemie podatków lokalnych*, Zeszyty Naukowe AE w Krakowie, Kraków 2004, nr 637, s. 83 – 96.

We wrześniu 2001 odbyłam miesięczny staż naukowy na Uniwersytecie Sztokholmskim (Szwecja), w efekcie którego opublikowałam dwa artykuły :

- *Kierunki przebudowy systemu podatkowego w Szwecji na tle postępującej harmonizacji systemów podatkowych państw członkowskich Unii Europejskiej*, Zeszyty Naukowe AE w Krakowie, Kraków 2005, nr 665, s. 33 - 50;

- *Ewolucja systemu finansów publicznych w Szwecji*, Zeszyty Naukowe AE w Krakowie, Kraków 2005, nr 665, s. 5 – 18 (współautorzy: B. Grabińska, R. Góral)).

W październiku 2006 roku odbyłam wizytę studyjną w Ministerstwie Gospodarki, Finansów i Przemysłu w Paryżu (Francja). Wyjazd szkoleniowy poświęcony był zbieraniu materiałów do projektu badawczego KBN pt. *Jakość planowania budżetowego a alokacja zasobów* (9/KFin/1/04/GI/014), którego zwieńczeniem stała się monografia naukowa pod redakcją Pana Prof. dr hab. Stanisława Owsiaka pt. *Planowanie budżetowe a alokacja zasobów* (Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008), w której jestem współautorką trzech rozdziałów.

W maju 2007 roku przebywałam na stażu naukowym i brałam udział w konferencji pt. *Finanse Unii Europejskiej wobec nowej Perspektywy Finansowej. Jakie reformy dla budżetu wspólnotowego? (Les finances de l'Union européenne à l'aube d'un nouveau cadre financier. Quelles réformes pour le budget de l'Union?)* w ramach współpracy naukowej z Uniwersytetem Nauk Społecznych w Tuluzie (le Centre Européen de Recherches Financières et Fiscales de l'IREDE de l'Université des Sciences Sociales de Toulouse et la Société Française de Finances Publiques).

W 2012 roku ukończyłam studia podyplomowe w zakresie zarządzania projektem badawczym i komercjalizacji wyników badań (otrzymałam prawo do tytułu Certified Project Management Associate IPMA Level D) i od tego samego roku jestem członkiem stowarzyszenia International Project Management Association Polska oraz International Project Management Association. W 2016 roku uzyskałam prawo do tytułu Certified Research&Development Project Management Associate IPMA, Level D R&D).

Od 2017 roku należę również do stowarzyszenia naukowego Eurasia Business and Economics Society zajmującego się wymianą poglądów, doświadczeń i popularyzacją badań ekonomicznych. W ramach stowarzyszenia uczestniczyłam w konferencji naukowej, na której

prezentowałam z Panią dr Katarzyną Maj-Serwatką³³ wyniki badań na temat: *Public expenditure on social protection in the light of the Europe 2020 poverty objective*³⁴.

W ramach członkostwa w organizacji International Institute of Social and Economic Sciences od 2018 uczestniczyłam w trzech międzynarodowych konferencjach naukowych w Rzymie (2018), Dubrowniku (2019) i Pradze (2023) prezentując wyniki swoich badań:

- *Europe 2020 Strategy in the aspect of Two-speed Europe model* (referat we współautorstwie z dr Katarzyną Maj-Serwatką),
- *Spatial Differentiation of the Poverty in Poland on the example of communes of the Malopolska Voivodship* (referat we współautorstwie z dr Katarzyną Maj-Serwatką),
- *Subsidiarity test for common agricultural policy expenditure from the EU budget*.

Od 2008 roku jestem członkiem Polskiego Stowarzyszenia Finansów i Bankowości (w tym od 2023 roku członkiem Sądu Koleżeńskiego PSFiB). Od 2023 roku uczestniczyłam w siedmiu seminariach naukowych organizowanych przez Stowarzyszenie poświęconych założeniom rozpraw doktorskich.

Współpracuję naukowo również z Panią Prof. AGH dr hab. Justyną Godawską³⁵ z Akademii Górniczo-Hutniczej Efekty wspólnych badań prezentowałyśmy na międzynarodowej konferencji naukowej pt. *European Financial Systems* organizowanej w czerwcu 2017 roku przez Masaryk University oraz napisałyśmy razem dwa artykuły:

- *Fiscal Impacts of Environmental Tax Reform in Selected EU Member States*, "Ekonomia i Środowisko" 2019, nr 1 (68), s. 114-126,
- *Allocation of environmental taxes in the context of general government expenditures on environmental protection in the European Union Member States* [w:] *European Financial Systems 2017. Part 1*, J. Nešleha, T. Plíhal, K. Urbanovský (red.), Masaryk University Faculty of Economics and Administration Department of Finance and Institute for Financial Market, Brno 2017, s. 109-117.

W okresie od 1 października 2019 roku do 30 czerwca 2020 roku odbyłam staż naukowy i prowadziłam badania naukowe na temat istoty federalizmu fiskalnego i ponadnarodowych dóbr publicznych w Akademii Leona Koźmińskiego, Centrum Badawczym Transformacji, Integracji i Globalizacji. Staż naukowy w Akademii Leona Koźmińskiego był

³³ Poprzednie nazwisko: Katarzyna Maj-Waśniowska.

³⁴ Artykuł pod tym samym tytułem został opublikowany w materiałach konferencyjnych: *Public expenditure on social protection in the light of the Europe 2020 poverty objective*, [w:] Eurasian Studies in Business and Economics 13/1, Eurasian Economic Perspectives: Proceedings of the 23rd Eurasia Business and Economics Society Conference, M. Huseyin Bilgin, H. Danis, G. Karabulut, G. Gözgor (red.), Springer International Publishing, Cham 2020, s. 13-37 (współautorzy K. Maj-Waśniowska, A. Wałęga).

³⁵ Poprzednie nazwisko: Justyna Dyduch.

związany w przygotowaniu monografii naukowej pt. *Kształtowanie europejskiej wartości dodanej w kontekście ponadnarodowych dóbr publicznych* (Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2022). W trakcie stażu wzięłam udział w konferencji „PROGRAM DLA POLSKI. Gospodarka-Społeczeństwo-Państwo” zorganizowanej w dniu 25 listopada 2019 roku przez Centrum Badawcze Transformacji, Integracji i Globalizacji TIGER Akademii Leona Koźmińskiego. Korzystałam z baz cyfrowych biblioteki Akademii Leona Koźmińskiego. W okresie od października do grudnia 2019 roku wykonałam studia literaturowe publikacji krajowych i zagranicznych dotyczących istoty federalizmu fiskalnego i jego przykładów na świecie, aktów prawnych oraz dokumentów, raportów i sprawozdań instytucji unijnych i rządowych.

W ramach współpracy z Akademią Leona Koźmińskiego oraz Wydziałem Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego współorganizowałam razem z Panią Prof. dr hab. Martą Postułą i Panem Prof. ALK dr hab. Jackiem Tomkiewiczem cykl seminariów naukowych pt. *Konkretnie o ekonomii*³⁶:

- 12 stycznia 2021 roku na platformie Zoom - seminarium naukowe pt. *Czy, jak i kiedy powrót do normalności w polityce makroekonomicznej?* Wprowadzenie przedstawił prof. ALK dr hab. Jacek Tomkiewicz (Dziekan Kolegium Finansów i Ekonomii Akademii Leona Koźmińskiego), komentarz wygłosiła dr Katarzyna Stabryła-Chudzio (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Katedra Finansów i Polityki Finansowej).

- 23 marca 2021 roku na platformie Zoom - seminarium pt. *Wyzwania globalne vs. narodowe instrumenty – finanse publiczne w warunkach postępującej globalizacji.* Wprowadzenie przedstawił prof. US dr hab. Sławomir Franek (Instytut Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Szczecińskiego), komentarz wygłosiła prof. dr hab. Marta Postuła (Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego).

- 11 maja 2021 roku na platformie Zoom - seminarium naukowe pt. *Czy nadchodzi rewolucja w podatkach?* Wprowadzenie przedstawił dr Jarosław Janecki (Kolegium Zarządzania i Finansów Szkoły Głównej Handlowej), a komentarz wygłosił dr Paweł Dąbek (Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie).

- 9 czerwca 2021 roku na platformie Zoom - seminarium naukowe pt. *Ostrożnie – inflacja!*

³⁶ Niektóre z tych wydarzeń zostały opisane w czasopiśmie „Kurier” Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (K. Stabryła-Chudzio (2021), *Czy, jak i kiedy powrót do normalności w polityce makroekonomicznej?*, "Kurier UEK", nr 1 (87), s. 34; https://issuu.com/uek_krakow/docs/kurier_uek_wiosna_2021/34; K. Stabryła-Chudzio (2021), *Ekonomiczne skutki transformacji klimatycznej*, "Kurier UEK", nr 90, s. 42; https://issuu.com/uek_krakow/docs/kurier_zima_2022/42; K. Stabryła-Chudzio, K. Maj-Waśniowska (2021), *Czy nadchodzi rewolucja w podatkach?*, "Kurier UEK", nr 2 (88), s. 23; https://issuu.com/uek_krakow/docs/kurier_uek_lato_2021). Mój udział w ostatniej z trzech wymienionych publikacji szacuję na 50%.

Wprowadzenie przedstawił Ludwik Kotecki (Instytut Odpowiedzialne Finanse), komentarz wygłosił prof. ALK dr hab. Jacek Tomkiewicz (Akademia Leona Koźmińskiego).

- 19 października 2021 roku na platformie Zoom - seminarium naukowe pt. *Ekonomiczne skutki transformacji klimatycznej*. Wprowadzenie przedstawiła Priv.-Doz. Dr. Monika Köppl-Turyna (Vienna University of Economics and Business, Director of EcoAustria), komentarz wygłosił Prof. ALK dr hab. Waldemar Karpa (Akademia Leona Koźmińskiego).

- 8 listopada 2021 roku na Akademii Leona Koźmińskiego w formie hybrydowej - seminarium naukowe pt. *China and Poland: A Tale of Two Economic Miracles and the Way Forward*. Wprowadzenie przedstawił prof. ALK dr hab. Marcin Piątkowski (Akademia Leona Koźmińskiego), komentarz wygłosił prof. dr hab. Konrad Raczkowski (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie).

Prace nad monografią naukową pt. *Kształtowanie europejskiej wartości dodanej w kontekście ponadnarodowych dóbr publicznych* (Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2022) kontynuowałam podczas wyjazdu badawczo-studyjnego do Parlamentu Europejskiego w Brukseli w dniach 17-21 lutego 2020 roku. Zgromadziłam dodatkową literaturę w języku francuskim i angielskim dotyczącą roli budżetu Unii Europejskiej w tworzeniu europejskiej wartości dodanej. Wzięłam udział w dwudniowych posiedzeniach Komisji ds. Budżetów Parlamentu Europejskiego, odbyłam serię spotkań z pracownikami European Parliamentary Research Service (Budgetary Policies Unit) i European Commission DG Research & Innovation oraz wykonałam studia literaturowe w bibliotece Parlamentu Europejskiego na temat wydatkowania środków na ponadnarodowe dobra publiczne w ramach Unii Europejskiej.

5.2. Inna aktywność naukowa

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych wykonywałam również anonimowe recenzje dla następujących czasopism:

- "Central European Management Journal"³⁷ – dziesięć recenzji w latach 2012-2020,
- „Studia i Materiały” – jedna recenzja w 2017 roku,
- „Problemy Zarządzania” – jedna recenzja w 2017 roku,
- „Studia Biura Analiz Sejmowych” – jedna recenzja w 2021 roku,
- "Public Governance / Zarządzanie Publiczne" – dwie recenzje w 2021 roku,
- „Horyzonty Polityki” – jedna recenzja w 2023 roku.

³⁷ Poprzednia nazwa czasopisma: "Management and Business Administration. Central Europe".

Ponadto od 2010 roku jestem sekretarzem Komitetu Redakcyjnego czasopisma naukowego "Argumenta Oeconomica Cracoviensia" wydawanego przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

5.3. Udział w konferencjach naukowych

Popularyzuję wyniki prowadzonych badań w języku polskim, angielskim i francuskim na konferencjach krajowych i międzynarodowych. Przed uzyskaniem stopnia doktora uczestniczyłam w 12 konferencjach naukowych (9 krajowych i 3 międzynarodowych w Lille i Tuluzie, przy czym status konferencji międzynarodowej miała również 1 konferencja w Warszawie). Na 2 konferencjach wygłaszałam referat (na 1 konferencji krajowej i 1 zagranicznej), natomiast na 6 konferencjach miałam zgłoszony referat, który został następnie opublikowany.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych uczestniczyłam w 81 konferencjach, wykładach i seminariach naukowych, w tym 35 międzynarodowych. Poza granicami Polski odbyło się 14 konferencji międzynarodowych (w tym 6 w trybie on-line lub w formie hybrydowej). Konferencje miały miejsce w Elenite (Bułgaria), Brnie (Republika Czeska), Zagrzebiu (Chorwacja), Madrycie (Hiszpania), Lwowie (Ukraina), Rzymie (Włochy), Smolenicach (Słowacja), Vieste (Włochy), Wiedniu (Austria), Dubrowniku (Chorwacja), Grenadzie (Hiszpania), Kordobie (Hiszpania), Pradze (Republika Czeska) i Brukseli (Belgia). Podczas konferencji wygłosiłam 28 referatów³⁸ (w tym 16 we współautorstwie), uczestniczyłam w 4 sesjach plakatowych (w tym 1 zagranicznej) i dwa razy w sesjach panelowych, a także prowadziłam 10 sesji konferencyjnych (w tym 3 na konferencjach międzynarodowych). Na 9 konferencjach uczestniczyłam ze zgłoszonym referatem (bez jego wygłoszenia), natomiast na 33 konferencjach i seminariach bez referatu.

5.4. Projekty naukowo-badawcze

W swoich publikacjach i wystąpieniach na konferencjach krajowych i zagranicznych prezentuję m.in. efekty badań prowadzonych w ramach badań statutowych (obecnie programu *Potencjał*), grantów Komitetu Badań Naukowych i Narodowego Centrum Nauki. Przed uzyskaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych brałam udział jako wykonawca (członek zespołu) w siedmiu projektach badawczych, w tym badaniach KBN i badaniach statutowych Katedry Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Badania dotyczyły m.in.

³⁸ W tym 19 referatów na konferencjach międzynarodowych.

metod i instrumentów kształtowania mechanizmu wzrostu gospodarczego, jakości planowania budżetowego oraz samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych uczestniczyłam jako wykonawca (członek zespołu) w dziewięciu projektach badawczych, w tym badaniach KBN, NCN, badaniach statutowych Katedry Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz programie *Potencjał* Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Badania dotyczyły m.in. wybranych problemów polityki finansowej obszarów wiejskich w Polsce, wykorzystania środków unijnych przez polskie rolnictwo, konsolidacji fiskalnej w Polsce czy nieprawidłowości w wydatkach z budżetu Unii Europejskiej na realizację polityki rolnej i polityki spójności w Polsce.

Tematyka mechanizmów i instrumentów wsparcia działalności badawczej rozwojowej i innowacyjnej (B+R+I) we współczesnej gospodarce stała się przedmiotem dwóch projektów badawczych - badań statutowych w ramach programu *Potencjał* Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie realizowanego w latach 2020-2022 oraz projektu badawczego pt. *Zmiany w potencjale badawczo-rozwojowym Unii Europejskiej po rezygnacji Wielkiej Brytanii z członkostwa w kontekście globalnego układu B+R* finansowanego od 1 października 2019 roku do 30 września 2020 roku w formie grantu z funduszu grantowego w projekcie REV 4.0 zgodnie z umową nr 128/19/MSAP³⁹, gdzie byłam członkiem zespołu badawczego pod kierownictwem dr Anny Odrobiny (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie).

Celem naukowym projektu było ustalenie skutków Brexitu dla Unii Europejskiej w obszarze działalności badawczo-rozwojowej oraz dla znaczenia UE w gospodarce światowej. W efekcie podjęta została próba oceny stopnia osłabienia poprzez Brexit różnych obszarów w unijnych B+R, co dotychczas było analizowane w literaturze przedmiotu w sposób ogólny i fragmentaryczny. Tłem dla rozważań była pozycja UE w światowym systemie działalności badawczo-rozwojowej oraz próba określenia potencjalnych zmian w globalnym systemie B+R wskutek osłabienia UE. Istotną częścią badań było także określenie zmian w sposobie finansowania wydatków na B+R z budżetu UE w kontekście Wieloletnich Ram Finansowych 2021-2027 oraz scenariuszy współpracy UE i Wielkiej Brytanii.

³⁹ Grant (G-REV-11-1-2019) na dofinansowanie najlepszych inicjatyw badawczych dotyczących czwartej rewolucji przemysłowej z projektu REV 4.0 - projekt pn. „Społeczno-gospodarcze konsekwencje czwartej rewolucji przemysłowej”. Projekt finansowany w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” w latach 2019-2022 nr projektu: 021/RID/2018/19; instytucja finansująca: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

W ramach projektu uczestniczyłam w formie zdalnej w konferencji międzynarodowej 36th IBIMA Conference, która odbyła się w dniach 4-5 listopada 2020 roku w Grenadzie (Hiszpania). Organizatorem konferencji było Stowarzyszenie International Business Information Management Association (USA). Podczas konferencji odbywającej się w formie zdalnej został zaprezentowany razem z Panią dr Anną Odrobiną referat pt. *European Union 's R&D potential after Brexit – opportunities and threats*. Udział w tej konferencji umożliwił także publikację referatu: *The European Union's R&D potential after Brexit – Opportunities and Threats* [w:] *Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the era of Global Pandemic*, Khalid S. Soliman (red.), Proceedings of the 36th International Business Information Management Association (IBIMA), ISBN: 978-0-9998551-5-7, 4-5 November 2020, Granada, Spain, s. 1077-1086 (współautor: dr Anna Odrobina).

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę

6.1. Działalność w obszarze dydaktyki

Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie prowadzę wykłady i ćwiczenia w języku polskim z następujących przedmiotów: *Finansów, Finansów publicznych, Finansów publicznych w Unii Europejskiej, Finansów Unii Europejskiej, Zarządzania finansami Unii Europejskiej, Procedur pozyskiwania środków unijnych, Planowania budżetowego oraz Integracji gospodarczej i walutowej w Europie*. Od 2012 roku prowadzę zajęcia w języku angielskim z przedmiotów *Public finance, EU Finance i EU funds*, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród studentów polskich i przyjeżdżających w ramach Programu Erasmus+.

Jestem promotorem prac licencjackich (157) i magisterskich (38) w języku polskim, angielskim i francuskim, jak również recenzentem prac dyplomowych i magisterskich (142) w języku polskim, angielskim i francuskim. W roku akademickim 2016/2017 otrzymałam najwyższe w Katedrze Finansów oceny zajęć dydaktycznych (kryteria szczegółowe – 4,92; ogólna ocena zajęć – 5,34).

W latach 2009-2016 prowadziłam seminaria i zajęcia z *Integracji walutowej oraz Budżetu Unii Europejskiej* na studiach podyplomowych „Mechanizmy funkcjonowania strefy euro” organizowanych wspólnie przez Krakowską Szkołę Biznesu UEK i Narodowy Bank Polski. W 2016 roku praca Pani Sylwii Finik i Pana Krzysztofa Passelli pt. *Finansowanie budżetowe służb specjalnych w państwach należących do unii gospodarczo-walutowej – studia przypadków* pisana pod moim kierunkiem została nagrodzona jako najlepsza i

opublikowana przez Uniwersytet Warszawski w monografii „Wyzwania integracji gospodarczej w Unii Europejskiej” pod red. K. Opolskiego i J. Górskiego.

Należy również nadmienić, iż w roku akademickim 2017/2018 prowadziłam zajęcia na Uniwersytecie Trzeciego Wieku UEK na temat budżetu Unii Europejskiej.

Poza macierzystą uczelnią współpracowałam z innymi ośrodkami naukowymi prowadząc wykłady (punkt 3.2):

- z przedmiotu *Finanse publiczne* na studiach podyplomowych *Zarządzanie jednostkami sektora finansów publicznych* na zlecenie Wyższej Szkoły Ekonomii i Informatyki z siedzibą w Krakowie (2010 rok),
- z przedmiotu *Zarządzenie finansami w sektorze publicznym (budżet zadaniowy)* na studiach podyplomowych *Rachunkowość i finanse* na zlecenie Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów, Ośrodek Zamiejscowy w Krakowie (2012 rok),
- z zakresu Unii Gospodarczej i Walutowej w Wyższej Szkole Finansów i Bankowości w Krakowie na Podyplomowych Studiach Administracji Europejskiej *Zarządzanie funduszami unijnymi* (2004-2012),
- z przedmiotu *Zarządzenie finansami publicznymi* na kierunku *Politologia* na zlecenie Uniwersytetu Jagiellońskiego (Uniwersytet Jagielloński, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych, Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych) w roku akademickim 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, 2015/2016,
- z przedmiotu *Budżet Unii Europejskiej* na studiach podyplomowych *Mechanizmy funkcjonowania strefy euro* na zlecenie Wyższej Szkoły Finansów i Prawa w Bielsku-Białej (2013 rok).

W celu doskonalenia swoich umiejętności dydaktycznych po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych uczestniczyłam w następujących szkoleniach:

- warsztatach w języku angielskim pt. *Preparation of EU funded research proposals*, Instructor Dr George Chryssochoidis (21-23 maja 2012),
- szkoleniu pt. *Uczelnia wobec studentów chorujących psychicznie*, Nr S-BON-140-1/2011 (15 czerwca 2011),
- szkoleniu pt. *Zwiększanie dostępności uczelni wyższych dla osób niepełnosprawnych*, Nr 25 / P / 12 / 2012; organizator: Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego (7 grudnia 2012),
- szkoleniu z zakresu przygotowania zajęć w systemie e-learningu (2012, 2013),
- warsztatach Business Simulation Games Workshops - *Game method in Education*, Poznań, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu (20 października 2016),
- webinarium na temat korzystania z programu ClickMeeting (26 marca 2020),

- webinarium na temat *Jak przenieść wykład na Moodle?* (1 kwietnia 2020),
- webinarium na temat *Zadania na Moodle - student przesyła pracę i co dalej?* (29 kwietnia 2020),
- szkoleniu na platformie Zoom - *Testy sprawdzające dla początkujących* w ramach cyklu szkoleniowego dotyczącego organizacji oraz projektowania kolokwii zaliczeniowych i egzaminów końcowych online (3 czerwca 2020),
- szkoleniu z funkcjonalności i obsługi systemu JSA (Jednolitego Systemu Antyplagiatowego) on-line (16 czerwca 2020),
- szkoleniu z zakresu obsługi systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz procedury zdalnych egzaminów dyplomowych - on-line (17 czerwca 2020),
- szkoleniu na temat obsługi platformy Zoom (30 września 2020),
- szkoleniu pt. *Aktywizacja studentów – rzecz o komunikacji i sposobach rejestracji obecności*, szkolenie online na platformie Zoom (16 października 2020),
- szkoleniu pt. *Praca grupowa w Moodle* - webinarium organizowanym przez Zespół ds. e-learningu UEK (29 października 2020),
- szkoleniu pt. *Dziennik ocen w Moodle* organizowanym przez Zespół ds. e-learningu UEK na platformie Zoom (17 grudnia 2020),
- szkoleniu z zakresu Power Point organizowane przez Centrum e-Learningu UEK (2020),
- szkoleniu pt. *Zakończenie semestru na Moodle*, webinarium organizowanym przez Zespół ds. e-learningu UEK na platformie Zoom (14 stycznia 2021),
- szkoleniu pt. *Testy zaliczeniowe i egzaminacyjne dla początkujących* webinarium organizowanym przez Zespół ds. e-learningu UEK na platformie Zoom (28 stycznia 2021),
- szkoleniu pt. *Podstawy działania platformy MS Teams* webinarium organizowanym przez Zespół ds. e-learningu UEK (15 września 2021),
- szkoleniu pt. *Profilaktyka zdrowia psychicznego* w ramach projektu pt: „UEK Dostępny dla Wszystkich” (24 listopada 2021),
- szkoleniu z zakresu *Technologii wspierających przy pracy ze studentami z niepełnosprawnościami* w ramach projektu POWER pt: „UEK Dostępny dla Wszystkich”, nr POWR.03.05.00-00-A065/20 (16 grudnia 2021),
- szkoleniu pt. *Wybrane elementy Szczegółowego Opisu Priorytetów* organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego (23 marca 2022),
- szkoleniach z baz danych biblioteki Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie - platforma MS Teams (15 grudnia 2022),

- szkoleniu z zakresu problematyki wsparcia osób z niepełnosprawnościami dla pracowników Katedry Finansów i Polityki Finansowej (20 lutego 2023),
- wykładzie pt. *Zadbaj o swoje bezpieczeństwo w sieci i w życiu* w ramach XV Krakowskich Dniach Integracji (17 kwietnia 2023),
- szkoleniu z zakresu pierwszej pomocy wobec Osób z niepełnosprawnościami w ramach XV Krakowskich Dniach Integracji (21 kwietnia 2023),
- szkoleniu pt. *Uwarunkowania realizacji programów regionalnych w perspektywie 2021-2027* organizowanym przez Departament Programów Regionalnych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej (22 maja 2023),
- szkoleniach dotyczących analizy danych panelowych prowadzonych przez Pana dr hab. Jerzego Marca, prof. UEK. Szkolenia odbywały się w formie zdalnej na platformie Zoom w dniach 12, 19, 29 maja i 5 czerwca 2023 (16 godzin),
- szkoleniu pt. *„Do Not Significant Harm”*, czyli *„Nie czyni poważnej szkody” środowisku w inwestycjach wdrażanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)* organizowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz firmę Deloitte Advisory (3 października 2023).
- kursie Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami pt. *Komunikacja bez barier z osobami niesłyszącymi - Ghusi: fakty i mity* POWR.03.05.00-00-A065/20 - 20 godzin realizowanym w ramach projektu pt. *„UEK Dostępny dla Wszystkich”*, rekomendowanym do dofinansowania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – Instytucję Pośredniczącą w ramach konkursu nr POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/20 na projekty w ramach konkursu *„Uczelnia dostępna”* w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany na rzecz rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Realizacja działań szkoleniowych podnoszących świadomość niepełnosprawności (listopad 2023),
- szkoleniu pt. *Zasady horyzontalne w ramach funduszy unijnych perspektywy 2021-2027, ze szczególnym uwzględnieniem zapisów FEM 2021-2027* organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego (13 lutego 2024).

Jestem współredaktorem czterech monografii studenckich i jednego podręcznika:

1. Maj-Serwatka K., Stabryła-Chudzio K., Ćwiek M. (red.), (2023), *Ekonomiczno-prawne uwarunkowania funkcjonowania państwa i przedsiębiorstw*, Kraków; Legionowo : edu-Libri s.c., 185 s.

2. Maj-Waśniowska K., Stabryła-Chudzio K. (red.), (2022), *Zarządzanie finansami państwa i zarządzanie przedsiębiorstwami a wyzwania społeczno-gospodarcze: wybrane aspekty*, Kraków; Legionowo : edu-Libri s.c., 168 s.
3. Maj-Waśniowska K., Stabryła-Chudzio K. (red.), (2021), *Gospodarcze i społeczne konsekwencje pandemii COVID-19*, Kraków: Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, 125 s.
4. Maj-Waśniowska K., Stabryła-Chudzio K. (red.), (2019), *Współczesne problemy finansów i ubezpieczeń*, Kraków: Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, 177 s.
5. Mroczek A., Stabryła-Chudzio K., (2020)⁴⁰, *European Union Financial Instruments: Selected Issues*, Kraków: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, 106 s.

W latach 2023-2024 uczestniczyłam w siedmiu seminariach Polskiego Stowarzyszenia Finansów i Bankowości poświęconych prezentacji koncepcji prac doktorskich z ośrodków akademickich z całej Polski (punkt 5.1). W trakcie spotkań zostały przedstawione następujące tematy: *Finansjalizacja rynków surowców rolnych a stabilność makroekonomiczna w UE*), *Bankowość konwencjonalna a bankowość muzułmańska – wycena islamskich produktów bankowych w Wielkiej Brytanii*, *Efektywność wydatkowania środków publicznych na polski system ochrony zdrowia*, *Rola prognoz wyznaczonych w oparciu o metody uczenia maszynowego w budowie portfela inwestycyjnego*, *Kluczowe wyzwania a sprawne działania - efektywność energetyczna jako zielony klucz do sukcesu przedsiębiorstw*, *Technologia Zero-Knowledge Proof jako rozwiązanie problemów skalowalności i anonimowości uniemożliwiających instytucjom finansowym korzystanie z technologii Blockchain*, *Relationship between corporate social responsibility and default risk*.

Uczestniczyłam również w dwóch konferencjach kół naukowych:

- *Współczesne wyzwania gospodarcze i finansowe w krajach Unii Europejskiej* - konferencji on-line organizowanej przez Koło Naukowe „Finanse i Podatki” przy Katedrze Finansów Publicznych i Katedrze Finansów i Polityki Finansowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, prowadzenie sesji (12 czerwca 2020),
- I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Finanse i podatki w obliczu nowych wyzwań społecznych i ekonomicznych* organizowanej przez Koło Naukowe „Finanse i Podatki” przy Katedrze Finansów Publicznych i Katedrze Finansów i Polityki Finansowej Uniwersytetu

⁴⁰ Wydanie rozszerzone i uaktualnione podręcznika po pozytywnych recenzjach ukaże się pod koniec 2024 roku w Wydawnictwie Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Ekonomicznego w Krakowie oraz Koło Naukowe Prawa Podatkowego Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (5 maja 2023).

W latach 2021-2022 przygotowywałam pytania na egzamin wstępny na studia stacjonarne drugiego stopnia, kierunki: *Finanse i rachunkowość* oraz *Zarządzanie finansami państwa i samorządu terytorialnego*.

Obowiązki wykładowcy akademickiego łączę z wyjazdami naukowo-dydaktycznymi, do których zaliczyć należy (punkt 5.1):

1. Przed uzyskaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych:

- staż naukowy na Uniwersytecie Sztokholmskim (2001),
- staż naukowy na Uniwersytecie Pierre Mendès France i w Instytucie Urbanistyki w Grenoble (2004),
- staż na Université des Sciences et Technologies de Lille (współpraca kadry akademickiej w ramach Programu SOKRATES – seria wykładów, wrzesień 2005),
- wyjazd szkoleniowy do Ministerstwa Gospodarki, Finansów i Przemysłu we Francji w październiku 2006 roku (Paryż) związany ze zbieraniem materiałów do projektu badawczego KBN pt. *Jakość planowania budżetowego a alokacja zasobów* (9/KFin/1/04/GI/014),
- pobyt w formie stażu naukowego na Uniwersytecie Nauk Społecznych w Tuluzie w maju 2007 roku (le Centre Européen de Recherches Financières et Fiscales de l'IREDE de l'Université des Sciences Sociales de Toulouse et la Société Française de Finances Publiques).

2. Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych:

- staż na Uniwersytecie Ekonomicznym w Bratysławie (University of Economics in Bratislava, Faculty of International Relations, Department of International Economic Relations and Economic Diplomacy) w ramach Programu CEEPUS Mobility – 8 godzin wykładów na temat *The main types of financing from the EU budget* oraz *Scenarios for the financial perspectives after Brexit* (23 kwietnia - 27 kwietnia 2018),
- wyjazd w ramach programu Erasmus+ w roku akademickim 2018/19 (czerwiec 2019), University of Foggia (Università degli studi di Foggia, Włochy) – Economics Department - 8 godzin wykładów dla grup studentów na temat *Europeanisation and convergence of tax policies*. W ramach wyjazdu uczestniczyłam również w tygodniowym spotkaniu kadr akademickich (5th Edition of the Erasmus+ International Staff Week - University of Foggia, Vieste, Włochy), na którym wygłosiłam razem z Panią dr Katarzyną Maj-Serwatką referat pt. *International cooperation of CUE Finance and Law Faculty*.

6.2. Działalność organizacyjna

Przed uzyskaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych byłam sekretarzem pomocniczym Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej, (2001, 2002). Brałam udział w promocji uczelni na Targach Edukacyjnych (luty, marzec, kwiecień 2003) i w liceach ogólnokształcących (2003), uczestniczyłam w pracach przy organizacji Dni Otwartych Akademii Ekonomicznej w Krakowie (2002-2006) oraz organizowałam praktyki studenckie przy współpracy z Urzędem Marszałkowskim w Krakowie (maj – październik 2004). W latach 2003, 2004, 2005 byłam członkiem zespołu ds. akredytacji Wydziału Finansów Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

W 2002 roku byłam członkiem komitetu organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. *Finance – Ethics – Responsibility: Conflicts of Interest and the Structures of Trust in Countries in Transition* (Kraków, 16-17 maja 2002). W 2004 roku byłam członkiem komitetu organizacyjnego Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. *Nauki finansowe wobec współczesnych problemów gospodarki polskiej* w Zakopanem (13-15 września 2004). Obydwa wydarzenia były organizowane przez Katedrę Finansów Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych nadal angażuję się w działalność na rzecz uczelni będąc członkiem komisji uczelnianych (w latach 2016-2019 Wydziałowej Komisji ds. Badań Naukowych; od 2020 roku Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Zespołu ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Finansów, gdzie dokonałam analizy i korekty kilkuset kart przedmiotów). Ponadto od 2020 roku pełnię funkcję Katedralnego Pełnomocnika ds. Osób z Niepełnosprawnością włączając się w proces wdrażania dostępności na uczelni dla studentów z niepełnosprawnościami. Trzykrotnie uczestniczyłam w Krakowskich Dniach Integracji (w 2021, 2023 i 2024 roku), a także w licznych szkoleniach pozwalających na podnoszenie umiejętności pomocy osobom z niepełnosprawnościami (punkt 6.1).

Od 2009 roku jestem członkiem zarządu Stowarzyszenia Nauczycieli Akademickich Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie⁴¹, gdzie pełnię rolę sekretarza. W ramach działalności w Stowarzyszeniu współorganizowałam i uczestniczyłam w następujących warsztatach dydaktycznych:

- 7 maja 2010 roku - jubileuszowe, XX Warsztaty Dydaktyczne pt. *Wykształcenie wyższe: i egalitarne i elitarne?*

⁴¹ Poprzednia nazwa: Stowarzyszenie Adiunktów i Wykładowców Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

- 3 czerwca 2011 roku - XXI Warsztaty Dydaktyczne pt. *Czy szata tylko zdobi?*
- 24 maja 2013 roku - XXII Warsztaty Dydaktyczne pt. *Uniwersytecki kodeks wartości w rozumieniu prawa, a także dobrych obyczajów akademickich.*
- 27 października 2017 roku - XXIII Warsztaty Dydaktyczne pt. *Problemy dojrzałości emocjonalnej współczesnych studentów.*
- 25 października 2019 roku - XXIV Warsztaty Dydaktyczne pt. *Wykładać nowocześnie – to znaczy jak?*⁴²

W latach 2010-2011 byłem członkiem Komisji ds. przygotowania wniosków o przyznanie uprawnień do nadawania stopni doktora w dziedzinie nauki ekonomiczne w dyscyplinie finanse dla Wydziału Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

W latach 2017-2023 byłem opiekunem organizacyjnym studiów podyplomowych *Rachunkowość podmiotów leczniczych*⁴³ przy Katedrze Rachunkowości Finansowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Od 2023 roku pełnię funkcję dyrektora studiów podyplomowych *Rachunkowość budżetowa w jednostkach samorządu terytorialnego* przy Katedrze Rachunkowości Finansowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

W 2010 roku byłem członkiem komitetu organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji Naukowej, pt. *Nowe zarządzanie finansami publicznymi w warunkach kryzysu* (8-9 marca 2010). Konferencja była współorganizowana przez Katedrę Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Ministerstwo Finansów, Uniwersytet Paris 1 Panthéon-Sorbonne we współpracy z Association pour la Fondation Internationale de Finances Publiques (FONDAFIP) przy Groupement Européen de Recherches en Finances Publiques (GERFIP).

W 2011 roku byłem członkiem komitetu organizacyjnego Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. *O nowy model działalności regulacyjnej państwa w sferze finansów - lekcja z kryzysu* w Krynicy-Zdroju (19-21 października 2011). Konferencja była współorganizowana przez Katedrę Finansów i Katedrę Finansów Samorządowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. W 2018 roku byłem członkiem komitetu organizacyjnego Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. *Wykluczenie finansowe – współczesne uwarunkowania zjawiska* zorganizowanej przez Katedrę Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, *Nowoczesne Zarządzanie Biznesem, Centrum Prawa Bankowego i Informacji* (27 listopada 2018).

⁴² Wydarzenie zostało opisane w czasopiśmie „Kurier” Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (K. Stabryła-Chudzio, P. Prysak (2019), *Wykładać nowocześnie - to znaczy jak?*, "Kurier UEK", nr 1 (83), s. 48-49; https://issuu.com/uek_krakow/docs/kurier_nr_83_12_2019/48). Mój udział w tej publikacji szacuję na 50%.

⁴³ Wcześniejsza nazwa: *Analityk finansowy podmiotu leczniczego*.

W 2019 roku współorganizowałam (razem z prof. UEK dr hab. T. Jedynakiem) wykład dr Marco Pani z Międzynarodowego Funduszu Walutowego pt. *Financial Repression and Growth* z udziałem dr Marka Michalskiego z Catholic University of America (Washington D.C.) (20 listopada 2019). Spotkanie zainauguowało nowy cykl Seminariów Naukowych Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa będący kontynuacją podobnego przedsięwzięcia realizowanego na byłym Wydziale Finansów i Prawa⁴⁴.

W 2021 roku współorganizowałam sześć seminariów naukowych w ramach cyklu pt. *Konkretnie o ekonomii*. Seminaria były efektem współpracy trzech ośrodków naukowych – Akademii Leona Koźmińskiego, Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz Katedry Finansów i Polityki Finansowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie). O niniejszej współpracy pisałam w punkcie 5.1.

Od 2010 roku pełnię funkcję sekretarza Komitetu Redakcyjnego czasopisma „Argumenta Oeconomica Cracoviensia” odpowiedzialnego m. in. za indeksowanie czasopisma w bazach danych, kontakt z autorami i promocję czasopisma w kraju i za granicą (punkt 5.2).

W 2018 byłam pełnomocnikiem d/s kontaktu z zespołem przygotowującym wniosek o uzyskanie uprawnień przez Wydział Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie do nadawania stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

W 2018 roku uczestniczyłam w prezentacji specjalności dla studentów II roku kierunku *Finanse i rachunkowość*. W 2021 roku brałam udział w opracowywaniu planów studiów dla nowej specjalności *Administracja skarbowa* w ramach kierunku *Finanse i rachunkowość* oraz dla specjalności *Finanse i administracja publiczna* w ramach kierunku *Finanse i rachunkowość*. W 2022 roku uczestniczyłam w promocji nowej specjalności *Administracja skarbowa* w ramach kierunku *Finanse i rachunkowość* Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Ponadto reprezentowałam Katedrę Finansów i Polityki Finansowej w czasie Dni Otwartych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (2009-2012, 2018-2019, 2023).

⁴⁴ W ramach działalności popularyzującej naukę sprawozdanie z wykładu zostało opisane w czasopiśmie „Kurier” Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (K. Stabryła-Chudzio, T. Jedynak (2019), *Financial Repression and Growth*, „Kurier UEK”, nr 1 (83), s. 25; https://issuu.com/uek_krakow/docs/kurier_nr_83_12_2019/25). Mój udział w tej publikacji szacuję na 50%.

6.3. Popularyzacja nauki i współpraca z otoczeniem gospodarczym

Przed uzyskaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych w 2004 roku współorganizowałam praktyki studenckie dla studentów Akademii Ekonomicznej w Krakowie we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego.

W 2007 roku brałam udział w prowadzeniu szkolenia na temat doświadczeń z wprowadzaniem budżetu zadaniowego w wybranych państwach dla pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Środowiska. Projekt dotyczący przygotowania administracji rządowej do sporządzania zadaniowego planu wydatków na rok 2008 był zrealizowany na zlecenie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu V, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki).

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych w latach 2008-2009 prowadziłam serię szkoleń dla pracowników administracji centralnej w zakresie zagadnień związanych z budżetem zadaniowym w ramach projektu pt. *Wpływ budżetu zadaniowego na planowanie budżetu w układzie tradycyjnym* (projekt nr 08 825 209, 09 825 305, 09 825 404, 09 825 405, 09 825 406, 09 825 407, 09 825 409) zrealizowanych na zlecenie Fundacji Europejski Instytut Administracji Publicznej, Oddział w Polsce (punkt 3.2). Szkolenia obejmowały następujące tematy:

- *Doświadczenia Komisji Europejskiej w formułowaniu mierników realizacji zadań,*
- *Opracowywanie budżetu UE,*
- *Budżet zadaniowy. Przykładowe rozwiązania zagraniczne,*
- *Podstawowe pojęcia związane z budżetem zadaniowym, zagadnienia metodologiczne i ekonomiczne,*
- *Doświadczenia w zakresie wdrożenia budżetu zadaniowego – Francja, Słowacja, USA,*
- *Doświadczenia międzynarodowe w zakresie przygotowania i wdrożenia budżetu zadaniowego – przykład Francji.*

W 2010 roku kontynuowałam współpracę z Europejskim Instytutem Administracji Publicznej prowadząc szkolenie pt. *Performance budgeting: international experiences* oraz warsztaty *Preparation and formulation of Performance Budgeting statement* w ramach międzynarodowego seminarium pt. *Performance Budgeting: Practical Aspects of the Planning, Implementation and Monitoring Process*, które odbyło się w Warszawie w dniach 17-18 czerwca 2010 roku.

W latach 2009-2010 roku wykonałam ekspertyzę dla Ministerstwa Finansów dotyczącą przeglądu mierników stosowanych w budżecie zadaniowym we Francji. Ekspertyza

była częścią szerszego projektu o nazwie *Opracowanie bazy mierników dla poszczególnych funkcji, zadań i podzadań zamieszczonych w zadaniowym planie wydatków (budżet zadaniowy)*.

W 2022 roku koordynowałam współpracę z Krajową Szkołą Skarbowości oraz Izbą Administracji Skarbowej w Krakowie w odniesieniu do organizacji i promocji nowej specjalności *Administracja skarbowa* w ramach kierunku *Finanse i rachunkowość*.

Od 2023 roku jestem zastępcą członka Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027. Uczestniczę w posiedzeniach Komitetu Monitorującego oraz szkoleniach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego i Departament Programów Regionalnych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

7. Nagrody i odznaczenia

Po uzyskaniu stopnia doktora, w latach 2009, 2011, 2012, 2013, 2017, 2018, 2019 i 2022 byłam laureatką dziewięciu nagród indywidualnych i zespołowych Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za osiągnięcia w dziedzinie naukowej (osiem nagród, w tym pięć indywidualnych i trzy zespołowe) oraz osiągnięcia organizacyjne (jedna nagroda). (tab. 5). Ponadto otrzymałam:

- Medal Brązowy za Długoletnią Służbę - odznaczenia przyznane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, 2013 rok (Legitymacja nr 398-2013-130),
- Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania - legitymacja nr 183901, Ministerstwo Edukacji i Nauki, 23 sierpnia 2023 roku.

Tabela 5. Wykaz nagród indywidualnych i zespołowych Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za osiągnięcia w dziedzinie naukowej oraz osiągnięcia organizacyjne

Rok przyznania nagrody	Rodzaj nagrody
2009	Nagroda Zespołowa pierwszego stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za osiągnięcia w dziedzinie naukowej w 2008 roku
2009	Nagroda Indywidualna drugiego stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za osiągnięcia w dziedzinie naukowej w 2008 roku
2011	Nagroda Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie drugiego stopnia za indywidualne osiągnięcia w dziedzinie naukowej w 2010 roku

2012	Nagroda Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie drugiego stopnia za indywidualne osiągnięcia w dziedzinie naukowej w 2011 roku
2013	Nagroda Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie trzeciego stopnia za indywidualne osiągnięcia w dziedzinie naukowej w 2012 roku
2017	Nagroda Zespołowa pierwszego stopnia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za osiągnięcia w dziedzinie naukowej w 2016 roku
2018	Nagroda Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie - pierwszego stopnia za zespołowe osiągnięcia naukowe w 2017 roku
2019	Nagroda Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie trzeciego stopnia za indywidualne osiągnięcia naukowe w 2018 roku
2022	Nagroda Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie trzeciego stopnia za indywidualne osiągnięcia organizacyjne w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne.

Literatura przywołana w autoreferacie

- Begg I., *Innovative Directions for EU Cohesion Policy after 2020* [w:] EU Cohesion Policy, "CESifo Forum" Vol. 19, No 1, Munich 2018.
- Begg I., *Fiscal Federalism, Subsidiarity and the EU Budget Review*, Swedish Institute for European Policy Studies, Stockholm 2009.
- Bertoncini Y., *Saut fédéral ou unions politiques?*, "Notre Europe", Institut Jacques Delors, Paris 2012.
- Council of the European Union, *Progress Report from the Presidency to the European Council, Financial Perspectives*, 16105/04 CADREFIN 163, Brussels, 14 December 2004.
- European Added Value of EU Science, Technology and Innovation actions and EU-Member State Partnership in international cooperation. Main Report*, W. Vullings, E. Arnold, P. Boekholt, M. Horvat, B. Mostert, M. Rijnders-Nagle (red.), Publications Office of the European Union, Luxembourg 2014.
- Europe's two trillion euro dividend. Mapping the Cost of Non-Europe, 2019-24*, A. Teasdale (red.), European Parliamentary Research Service, European Parliament, Brussels 2019.
- European Commission, *Public Finances in EMU*, „European Economy” 2002, nr 3.
- European Commission, *Building Our Common Future, Policy Changes and Budgetary Means of the Enlarged Union 2007-2013*, COM (2004) 101 final Brussels; European Commission, *Financing the European Union*, Commission report on the operation of the own resources system, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg 2004, COM (2004) 505 final, vol. II.
- European Commission, *EU Budget Review*. Communication from the Commission. COM(2010)700, 19.10.2011, Brussels.
- European Commission, *The added value of the EU budget*, Commission staff working document accompanying the Commission Communication 'A budget for Europe 2020', SEC(2011)867, 29.6.2011, Brussels.
- European Parliament, *Resolution on building our common future: policy challenges and budgetary means of the enlarged Union 2007-2013* (Dz. Urz. C 104, 30.04.2004, s. 991).
- Future financing of the EU: final report and recommendations of the High Level Group on Own Resources* M. Monti, D. Dăianu, C. Fuest, K. Georgieva, I. Kalfin, A. Lamassoure, P. Moscovici, I. Šimonytė, F. Timmermans, G. Verhofstadt, Publications Office of the European Union, Luxembourg 2016, s. 27-35; Realising European added value, "European Court of Auditors' Journal" 2020, Nr 3.
- Folfas P., *Grawitacyjne modele handlu mierzonego wartością brutto oraz wartością dodaną. Analiza porównawcza*, [w:] „Przedsiębiorstwo we Współczesnej Gospodarce - Teoria i Praktyka” 2017, Nr 4.
- Figueira F., *How to reform the EU budget? A methodological toolkit*. SIEPS Nr 5, Stockholm 2009.
- Jaki A., *Mechanizmy procesu zarządzania wartością przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2012.
- Kacprzyk M., Rychter M., Wolski R., *Wpływ ekonomicznej wartości dodanej (EVA) na rynkową wartość dodaną*, Acta Universitatis Lodziensis. "Folia Oeconomica" 226, Łódź 2009.
- Komisja Europejska, *Dokument otwierający debatę na temat przyszłości finansów UE*, COM(2017) 358, Bruksela 2017.
- Krauthaim S., *Export-supporting FDI*, "Canadian Journal of Economics" 2013, Vol. 46, Nr 4.

Mayer T., Vicard V., Zignago S., *The cost of non-Europe, Revisited*, CEPII Working Paper 2018, Nr 6.

Mion G., Ponattu D., *Estimating economic benefits of the Single Market for European countries and regions*, Policy Paper, Bertelsmann Stiftung, Gütersloh 2019.

Núñez Ferrer J., Tarschys D., *Investing where it matters – An EU budget for long-term growth*, CEPS Task Force Report, CEPS, Brussels 2012

Postuła M., *Polityka społeczno-gospodarcza w UE. Finanse na poziomie krajowym, europejskim i globalnym*, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2019.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. L 174 z 26.06.2013).

Rubio E., *The added value of EU spending*, [w] A. De Feo, B. Laffan [red.], *Effectiveness and added value of the EU budget*, European University Institute, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, Luxembourg 2017.

Santos I., Neheider S., *Reframing the EU budget decision-making process*, Bruegel Working Paper 2009, Nr 3.

Schout A., Bevacqua D., *EU Added Value – Fact-based policy or politicised facts?*, Policy Brief, Clingendael Netherlands Institute of International Relations, The Hague, 2018; The Hague: Clingendael Policy Brief.

Stampfer M., *European Added Value of Community Research Activities Expert Analysis in support of the Ex Post Evaluation of FP6*, Vienna Science and Technology Fund, Vienna 2008.

Synthesis of the findings of the evaluations of European Structural and Investment Funds Programmes 2014-2020 accompanying the document European Structural and Investment Funds 2014-2020. 2020 Summary report of the programme annual implementation reports covering implementation in 2014-2019, report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels, 28.4.2021 COM(2021) 213 final, Commission Staff Working Document, Brussels, 28.4.2021 SWD(2021) 86 final;

Tarschys D., *The Enigma of European Added Value: Setting Priorities for the European Union*, SIEPS Report 2005:4, Swedish Institute for European Policy Studies, Stockholm 2005.

Welfe W., *Empiryczne modele wzrostu gospodarczego*, „Ekonomista” 2000, Nr 4.

Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie dorobku naukowego.....	24
Tabela 2. Wyniki z raportu cytowani (statystyki szczegółowe z poszczególnych źródeł.....	25
Tabela 3. Liczba uzyskanych punktów.....	25
Tabela 4. Główne obszary badawcze.....	27
Tabela 5. Wykaz nagród indywidualnych i zespołowych Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie za osiągnięcia w dziedzinie naukowej oraz osiągnięcia organizacyjne.....	61